

11202

Bibl. Jag.

IV

na wieś narodowa, pociąg Łódź, między innymi Skępczowi Stowianickiego rodu.
Stwierdziłmy owożem pierwotny chwile, ugodzili nam na nowo niepodległości,
by myśleć do sprężeni pod jednym berłem, iako Kalwisk dla nas stłachline
przyniesie 40,000,000 ludowi nieokreślonej swobod konfliktujących, które
w całym ucywilizowanym świecie stają się równie potrzebą pramijnych iak
zgodnych — Przewidywani że wolności i niepodległości nasza, iak nigdy dla
osobnych narodów niebywała tajemnic, owżem stanowita równowaga i
przełamane ludów Europejskich, iak i teraz więcej, niż kiedy może im być po-
macna — Stwierzy w obliczu mozarstwa i narodów z pramioz, że za nami gła-
polityki i ludzkosci karowo pitemnowi. — A gdy nawet w tej walce, której nie
laicony sobie niebezpieczeństw, przysięgło nam, by sumy za ustępstwach star-
kai, w mi w swobodę sprawy, naszym własnym adwokat i pramij przemoc
nego Dobiać się bezkarny wolności do obywatelskiego obywatela, a jeżeli spraszą nas
znajęta że ziemie na wieczne ustronie, jeżeli w boju tem ustalim wol-
ności polska na grzechach, miast i strupach swoich obronow przegnie, wróg
nasz nad iedną tylko przysięgą, więcej pramowania dusze rozciągnie, a pramij
polak zgine, że to w sercu posiedzą, że jeżeli własny wolności Cykloz ne
wratawai niedostawiały mu nieba, i morderca walczą, kobbaty przysięgamy
na chwile zagrożeń Europejskich ludów swobody —

z papieru. Eug. Deidunychy i pramio

Manifest

Komitetu Głównego Francuzkiego

Do Narodu Polskiego

Polacy!

Testesie wielkim ludem, nieszczesie niedotato was nigdy pognebie, a historia opowiadaiae wasze nieszczesie, odda hotel waszey chwale.

Niezrodzenisecie do uleglosci i niewoli, gdysz zawosze na imie wolnosci i niepodleglosci, bite szlachetni wasze serca.

Otoczeni Monarchami dzis poteznemi, ktorych przodkowie wasze ugigli pod swoie prawa, zwoyczyli orzecz, albo ostonili wyjecie, stweg, walerylisecie z eatym kaspatem patryotyzmu, upadli z rozpacza, knoty.

Ciemiecom straszni, za hakolym ciosem losu, podniecilisecie dumnie glowe i okazali z dzimionem swiata, co moze wybrwalosc wolnego Ostowika, nawet pod cixarem Koydan zgiatego.

Nigdy, pod slabym i leklym Krole, trzech Mocarzy osmielito sie do petnie zbrodni ochydnego podziatu, ale ten sam dzien, wielki obraz

Rejtana umierajacego z rozpaczy zdawaty sie mowie do swiata:

"Polsha upase more, ale miescierpsi ochydy."

Polacy! przez 10 wieków spełniali się szlachetnie wasze prawa
i nauczanie, dziś domagacie się waszego miejsca w posród wielkiego
ludówi rodziny, wasze prawa są święte, niezatarte godności.
W pierwszych Dniach swojej historii, Polska wydana Wielkiego
Bolesława, którego pamięć nieśmiertelna; a 500 lat temu iak
męźny Władysław wyrzekł na śmiertelnym łozu te słowa,
które dziś iścieknie rostrzagaia Polska: „Jezeli cennie waszą starość
„i rozgłosze imię, nieustępujęcie nie Teutonickim zakonowi, i Slek,
„tym Brandeburskim, umrzyjęcie przeważeni grzechami waszego
„tronu, ale odbiercie te części waszego dziedzictwa ktora opano-
„wali, i za ktora iedlicie dzieciom waszym i waszemu odpowie-
„dzialni narodowi.”

Także są piękne i szczerne dzieje dwóch wieków, przez które
panowała Jagiellonów rodzina. Szereśliwa iawość wojna, polhoy rok,
szerzający granicę i ubekpiekający handel morski, Włochy i Moldawja
hotelonické, Litwa nierozrywany na przysztłość potażona wextem,
odbiura kodeksu prawo cywilnych. Książstwo Pruskie utworzone przez
Zygmunta, pod jego opieką i jemu hotelajaca; korony Węgier i Czech
ofiarowane i nieprzyjęte, Stawny Wspornik kłogucający swoimi
pracami dziedzicną naukę, Uniwers: Krak: bida cy na czele cywiliza-
cyi; mnożące się drukarnie rohkardym prawie miście; a w posród prze-
stadowan' religijnych, Alexpospolita otwierata ochronienie ucis-
nionym. Taką była Polska od królowej Hedwigi aż do ostatnich
Dni Zygmunta Augusta: oto okres szczerze i chwaty, który Pa-
lory przegaturat, przez cały czas panowania; godnego najpiękniejszych
chwil tej Monarchji.

Później, chociaż nie szczerze na korporaja dla królowo i Narodów umata
podzielic na dwa nieprzyjacielke obozy, chwia wospol ciawodmické roziary,
choć panowaniu gwałtu, raptownie nastajito po panowaniu
prawa,

24

prawa, chwata Polska schronita sie pod namioty. Kircholm, Krzyży
uswiecone przez Chodkiewicza i Totkiewskiego; Moskwa w mocy
Dziepłey, bracia Krzyżey w niewoli karcarzy kryją, i Władystaw ogła,
strony Carem przez Moskali. — Takimi to bijunfami Polska rozdra-
wana we wstrasz swój słapien i potęgi rachowiywata uwrónatiz.
Woincras to szerryła sie potęga Austriji, mniej grozna ludom sity,
onca, jak intrygami gabinetowymi; narzucajac na pomocą przy-
mierzow Austrijskich na trony, nad królami zapewniata sobie
panowanie.

Woincras to jezultym k smutnym obralkiem podstępowo bezcelności
i kagorralstwa, uabroit wspotobywateli na siebie samych, zapalit wojny,
na niebezpieczną między Polska i Szwecją, przywiódt przez starowaniami
liczną populacją Rusinow Sympatykow do rozpaczy, i do wygnia-
sienia na tron Moskiewski domu Romanowów; Romanowów zaxota
ktonych dxió wola Narodu Polskiego stracita korone. Woincras to
jeszcze: Thoracy iix ruyeiskicy, iix ruyeiskoni, po krowaych wal-
kach ktorych pieroxta przyekgna byta Religja, poddal' sie Carowi,
i tron jego nowa wsparli potęga.

Polska staneta nad przepascia, ale mitosi kraju utwoxyła nawiarek
Syntowicki i stanowita ta swista przyeigę — Umwreci na wiary wolność
i Ojczyznę — Ojczyzna scalona — Ilem pamistnera wiara sie imie Char-
mieckiego imie Włox potomność pomieckcy najstaromiejoxami wojowoni,
kami kładzie. —

Wielka Zemie Sobieskiego rzuca swietny blask, na koniec XVII. wieku
scala on pod murami Wiednia, od nieodrowney zagłady ta monarchja,
ktora porniej podziatem Polski atug swoj odstaca. —

Polacy choceix w następnym panowaniach ojczyzna wasta upadata pod
intrygami Państwa Moskiewskiego choceix Europa widziata wmas bez-
władny naród, a wasi najlepsi obywateli pod precionimi walecyli klan-
darani,

standardami, miórzekę się jednak, jednako Polaki obudzić wstydliwa
waste enoty. —

Historija nakresliła swoje karty niemiętelnymi imionami Haje,
tana Sottyka, Łatuskich, Wactawa Piłkowskiego imionami
szlachetnych ofiar co poszli jęczy w gębi Moskwy za patrioetyczne
porozumienie. —

Nagle wśród rozkwitającej Europy, okrzyk wolności słyszec się
daje: okrzyk wspaniały wyrwany z łona ucisku, który niedługo potem
zabrzmiat i w nowym świecie — wolność i niepodległość, Choraquia,
jest Konfederacyi Barckiej — Płoch niej gromadza się, wstępuje siła,
chętni Obywateli Polaki, powstaje walka bohaterka, a postomność
przyjmuje niemiętelne Imiona, Branickich, Mokronowskich,
Radziwiłłow, i siedmiu Putawskich, z których szczęściu gina za wol-
ność Polskiej a 7 my bohater swojej ojczyzny ginie pod Sawanah
za wolność Ameryki — Pierwszy podziat nastąpił a Europa milokata;
leek na łonie ująłmionej Polaki ludzie wolni, odekwali się z godnemi
podziwieniami protestacyami. — Pomiedzy nimi Aejtem był wielkim
i tak miórzekę się jego ojczyzny. Serce bicia na wspomnienie tych pięknych
stosów: „Nieknam na świecie despoty, ani tak bogatego żeby mi
przekupit, ani tak potężnego a żeby mi przewazit.

Ociómone w skrajnych granicach Polakia z kapatem dobijata się
wolność. — Sejm 1776. r. ustąpił raczonu mysl projektta ustawodaw-
stwa i prawo a Andrzej Zamojski przygotował swoim łodem
z 1778. Konstytucyą 3. Maja. 1791.

Spisek Gargowiecki zabójczy dla wolności wstrzymuje ten
szlachetny poped, Jozef Poniatowski, Kosciuszko, na proś,
no wstawiają się krócyctwami. — Milokata Polakie nowy spo-
tyka

35

spotyka podziat. Deportacja zachwiała nawet najmniejszych postaw
odwaga — Naciętasz rozległy się po całym świecie słowa postę. Litew,
skiego Kimbara., Idźmy więc na Syberja; będzie dla nas miata powaby
pustynie stana się dla nas polami Ułejjskimi, albowiem wszystko, wosły,
Alto aż do naszych ciemię kwesie tam będzie nasze miastu i poświęceni
je dla ojczyzny.“

Polacy: iakież piro chrześlitoby godnie te cuda, które krodzita po między
wami mitosi ojczyzny w ostatniej walce o niepodległość? pod Sitandarem
podniesionym przez Kłoseiuskie, gromadzą się Kłinski, Dziatynski, Ja
sincki, Niemcewicz, i tylu innych imiona ich niezagina, bo nieśmier,
telnej chwaty nabyli.

Potem druki Suwarow zalał Kłwia i zasiał trupami Pragi i Warsza
wa, a polska istna przestata.

Jakże taka skonata Polska.

Chociażby i jej historia była świetnych nie nasuwała czynów, chociażby
ony odsuneli i przed oczu świata całego, jej tryumfy, nieśmier, jej
walkę chwalebna i bohaterki upadek. — Zawstata iednak „Cher po,
wzięcie do rządu mocarstwo“ Kłox więc zaprzeczać osmieli się jej prawa
do niepodległości której tak dzielnie bronita?

A jednako druki Polski bez ojczyzny, bo ojczyzna iest w niepodległo
ści; bez schronienia bo uciekali od swoich miast gdzie przebywali tyra,
ni; druki polski doświadczali przez lat dwadzieścia iestore wszystko,
go, co może mitosi kraju, wszystkokiego co może natchnąć nadzieja wolności.
Ale od tego czasu ich druki są drukiemi naszymi, ich tryumfy naszymi
tryumfami ich nieśmier, naszymi nieśmier, naszymi.

O Francio! uł. świat cały wimien Polce i jej bohaterom dla
nierz

ella niy poligłym try i podziwienie, rękemże wopóteruciem uimnas
wybuchasz, gdy ci Naród cały wazywa w swoim ucioku. Polska była
tylko nazwiskiem ucisnionego ludu, lecz miała iestże niewiele knoi
do przelania i ta poptymeta ella Francyi. Na głos Dąbrowskiego
powstała polacy, zbiegają się ich dobra skonfiskowane, głowy przera-
żone katami; proznie iednak grozby, Dąbrowski polecał w swojej ode-
wie Polskę i Francya, a każde Polskie Serce nadzieją a nadziei i
dumy. Umiastawick, Wielhorski dowodzą; Liberadzki umiast oblegają
Werony, Arzymkiewicz pada na polu Stawy, Dąbrowski wchodzi do Dy-
mu i odbiera z rąk Konsulatu Arzymkowskiego sztandar Mahometa i Szalę
Sobreskiego.

Kiedy we Włoszech odrnackata się ich odhoaga, poszli do Egiptu za losem
Francuzkiego Wzjownika, który w krótce miał panować Europie. Sulkow-
ski adjutant Bonapartego, pada ofiarą powrotanie w Kairze, a Za jarek
opiera się waleczną hanbię kapitulacyi. Wspominamy tutaj wyprawę do
St Domingo na to tylko aby oznaymie światu waleczność Polaków, godną walecz-
ności naszych Kotwicz, aby wspomnieć o krapetnym prawie umiastawick tych
bohaterow umierających za Francją, i dale od swojej ojczyzny.

Po co tu wzywotywał chwale Cesarstwa, dawszce nawiedzione nadzieie Pol-
ski, którzy drżąc napistnowaty krwią swoją wosyotłkie pola naszych Bitow.
Nigdy zapat żadnego Narodu, nieka iasniat światniwizym klaszkiem rychey
niepodległości, nigdy ninawise' ku cęmistcom skrota i okropniejsza męzyta.
Jedna tylko rocznica miała konstytucya 3 Maja 1791, rocznicę 3 Maja
1807. Ah! iakże widok narodu w którym męzowie, dzieci i żony nie posia,
dają się z radością, odrythanych swobod, przyuczonej niepodległości.

W krótce uswiatnito się Imię Polskie nad Ubram i Tagim; prozniey wiał,
ka Armia przyjła z swoją szeregą Kwiat Wojsowników Polski, równie
naustraweni

6
ministra szeni pod Wagram iako Samosierra, wspólny odnasili oni
triumf z nami, podzielali nasze niepowodzenia. Oblet unio sta w drugich
falach niustraszonego Poniatowskiego.

Alle wielko przynajmniey postata pojecha po tej okropney niedoli. Po raz drugi
Polacy weszli do Moskwy; ten dzień zwycięstwa katar w gromienie wrogich
niezawiedzi przestępek.

Polska uległa prawu traktatow z roku 1815; ottery miliony ~~głowa~~ stannowity
ludnosć Krolestwa, ktora w dawnych swych granicach zamkato dwadziecia.
Taj Manifest swięty dla nasz Świata, iak agwattemi najswiatotzych przy
diaz potroca ich znou w przapaso okropny walki.

Oto wosy sey pod bronia, wosy sey kapaleni najeryotrygm heroizmem. Oblet
niek panstwo i burza sū prowincyje naurcham wtrzech ostatcznych podziestach,
a wzdychajace saurze sa najpodlegloscia.

Polacy! sprawa wasza triumfowac bedzie. Wroci cie do dni chwaly i pomyslno-
ci; cregoz wam boathnie arby sū uszere stae wielkim Narodem? Imiona
nastawnay szych waszych Obywatelno rzys, w waszych wspomieniacz lub wosy
eraia sū, w potomkach. Jest miudry wami Jottyk prawmich Kiejtana, godny
Syn tego, co na dzie patriotycznego towarzystwa byt jednym z najdzielneych
szych tworcoio wielkiego tygodni Polakow. Reprezentanten waszym w obliczu
Oppozanta Mocarstwo ragranicznaych, iest swietny potomek Matakowfkiech
a ktorych iden z patriotycznay energia opierat sū, optahanemu wptynowi
Aofryi, drugi przydosat i taka dostogynoscia na Seymie konstytucyjnym; obra-
lenie nacelnym wodzem Radziowitla, ktongu Dziad z taka chwata wtrzymy,
wiel kopiederaey, barsha. Kienye raywyzora, Administracya Panstwa
Crartoryjski, potomek stawnay rodziny Jagellonow, ktora wam nagrodzita
taka walka, Mitoie i przyjaciarani wasza; iest uszere w posrod was Nimcewicz
towarzysz waszego Kosciuszki, reprezenturacy woswoicy starooci wrogich
chluba

chlubie ostatniego wieku, a wśród niebezpieczeństwa byczyzny, odzyskują
ciężką działalność swoich lat młodych. Jest nakonie Żelewek, który tak
godnie opisat dzieła waszych naddziadów, a będąc współuczestnikiem tak
warnej walki, odmaluje ciy obraz dla potomności.

Duchownictwo Polskie w niezłym nieustępliwie swoim poprzednikom r. n. 1792,
który ta czae Katolickim reamitowaniem swobody, niestli potome swego me,
nia w Ofierze dla Byczyzny i potoczyli na iednym z przedmiesć Warszawy funda-
menta Kwiato, poświęconego wartyotkim Delizjom swiata, uczaiacym udnego Poga.
Znawda, si uiszeze racni polacy iahiek wielkiony, radni naszy konstytucyi i ces-
sarstwa francuzkiego, eo przywotuiac prawa ludu, wyrzekali si w sztyotkich
osobnych przywilejow, i w sztyotkich przepustezak: do moniszi, iah kopierwiadobach
swowego bytu gdnie listyli si do radu szlachty Wardy. Polak, w tasciciel konia i bronii.

Narod ten waleczny nieurai si bedzie na polu chwiaty a nowym zapatem,
w przekonaniu ze dzis odzysze swe prawa, lub spotni wyroki cyeryzny;
godny iest wolnosci bo przektada zgon nad niewole.

Spoinyimy wreszete, iah wznowiaja, swe eryney patriotyzmu Kobiety
Polskie, tyle rawsze wylane dla cyeryzny w niedziadciu, rawsze tak dumne po-
mylnosci, swego kraju. Nosily one szata zatkobna gdy nieprzyjaciel opa-
rowat Warszawę, zdobily si narodelowemi kolorami w dniu swobodzenia.

Dzis uiszeze pysmie si wulha swoga Krolowa, Jadwiga, Atadacia na
Oltaru cyeryzny swoi klejnoty koronowane, swoi drogie szaty, swoi pier-
sceniu dubne.

Polacy! po szescdziesiaciu latach bitew upoceryznych triumfowai bedzie-
cie, a ze w sztyotkich narodow swiata; Francya triumfowai przyopiesz;
Jahie w sztyotkich iahie ogniwo istniaty miedzy Polska i Francya; naprzy-
ciaciotni Francyi byli uszysey Krolowi Europysey, nigdy Polacy porucio,
ho nazy niewaleryli. Od piersnotnych walow wasrey monarchyi Chrusciarzy

Francya wam była drogą, i zawsze ptoniliście dla niej swym zaangażowaniem
 Wasi pierwsi Biskupi byli Francuzami; i zwycięzca w ośmiu królach siedmiu
 biloach Bolesław, we Francyi dojął obietnicę szlachu poporności. Tachoga była
 za króla francuzkiej, dwie wasze królowe były Francuzkami; Francuz na
 króla był wybrany przez was i Stanisław dobroczyńny był ojcem dwóch
 z naszych królowych. Gdy za czasów nieśmiertelnej konfederacji Barfickiej
 Sacralisem boję chwalebny, Tęnotowie Francuzcy walczyli pomiędzy wami,
 Francya przykładała waszemu sejmowi konstytucyjnemu z r. 1788,
 waszej konstytucji z r. 1791 i postępuje z wami w drodze wolności, po-
 święcenia miłości ojczyzny wstawiała wam cel iście dobieć maci.
 Odtąd powierzyliście jej swą bogotę wasze mienie nieśliście w ofierze,
 i krew wasza za nią spłynęła w dwóch światach, wycięci byli przyjaciel
 mi i bracia, a bohaterowie nasi zbierali warowny pod wspólną chorąg-
 wie. — Ach! gdyby rady niewypaściły się wam z długim narodem o was
 niezapomni i odeszła wasza odtęła się w naszych duszach.
Polacy! po raz pierwszy pod murami Wiednia zastanowiliście Europę od
 najardu barbarzyńców, i utwierdzili trony ich królów, dziś będziecie dla
 Europy i ich królów znaczenia przeciwko narządowi strasznego mocarstwa,
 zagładającego śmiercią ludowi powstającemu w sprawie niepodległości:
 królowie nad tym rozmyślajcie będa. A gdyby nieczemu zastali, gdyby
 obraz Tobiaszowego wstawiającego na pół chwasty grób Polfki, niezrozumiał
 ich ducha, Polacy! woiny toczą się żołnierzami, a żołnierzy należa do
 narodu. Takie to kolosalne mocarstwo sięga po waszą zagładę? Wzruszcie

wszystko się burzy i woli zasa około niego; ziemia chwyci się pod
 jego stopniami. Niech przyjdzie dzień walki a gdy dwa narody staną
 przeciw sobie i głos królowej przymowi do żołnierzy Rosyjskich:
 oto są Polacy! śmierć Polakom! może naówczas pod uniformem po-
 krywającym stugi i niewolniki, serce wolne swiatym prawem oburze niem,
 a gdy na ten czas głos powszechny zabrzmi tym strasznym okrzykiem:
 wolność! wolność! przy czyjej stronie będzie zwycięstwo?

Paryz d. 12 Lutego 1831.

Gen. Lafayette Prezes
 Hr. de La Fayette, vice Prezes
 Euseb. Salvetti ditto
 Duchone Sekretarz
 E. T. Thayer ditto
 Abalucci deputowany
 Andry de Puyraveau ditto
 Beresogot
 Bepas - Lamegrie
 Bignon
 Bonjour
 Bolay de la Meurthe Sen.
 Gen Carbonel
 Armand Caret
 Cauchois - lemaire
 Chardel
 Chate lain
 De Chauvelain

Chodurko Leonard
 Couderc dep.
 Cremeux dep
 Decaenau
 David
 Gen: Decaen
 Varin: de la Roche
 Delavigne Vas.
 Dequevauvillers
 Gen: Demarçay dep
 Deschouxaux Em
 Dubignon
 Gen: Mancey Dumas dept
 Demoulien
 Dupont de l'ure, depart.
 Gen: Fabrier
 Duris Dupreote dept
 Cassin pient gtaowyj
 Ferron

Furrier notary:
M. H. Julien & Leroy
Justin
D'Herbelot Alford
Victor Hugo
Tollivet dept.
De Laborde dept.
Advocat
Leroy Lafayette dept.
Em: de Las-Cases dept
Ten: Lamarque dept.
Ten: Subervie
Victor de Fracy dept.

Julius Delastoyrie
Lemoine
Marshall dep:
De Mornay dep:
Rajet: Murat dep:
Odilon Barrot dep:
Paganol
De Saint Aignan
Sarrans
De Schomberg dep
Sedillot
Septaugaux
De Valmy
Franc de Lelmer?

Skarżki Litwinów

1.
Nim wojenney Graby wstawa
Twota nas wrobyne szereg
Nim nad Niemna poydrem brzegi
Stacyo boj, za wolnosć - prawa
Nim się nasza krew przyleje
Za przysięch swobod na druzje:
3. Od stowrogay owy chwili,
Gdy kocarze wiczarotomni
Nieszczęsno swia wialkuspomni
Nas, na rawrze rozdrachili;
I by zbrodni ślad zatraci,
Chwili sercem nas rozbraici;
Wszystkich naszera się oślad bremia,
Tarmo - ucisk - tosi rawziła;

2.
Bostachay Narodzie bratni!
I ty Polsha zmiś eata!
Cox swe wixy iux storgata;
Niczay Litwa raz osalni
Stosom kaku i rozpaeky
Skarżi swie soim Ptumacxy
4. Hanba i edrada przykleta
Spadła na litewska zumie, -
A ei co nam ototem bili,
K niedoli naszey sydxili, -
Damy sturaley wiczyści,
Wlonych otota tyliko Bogiem,
A umienia cryote wrogem;
Isali z nastyech ter korzyści -

Na nich nieludzkim skimieniu,
 Napetniała się więzienia.
 Miłykatności świata osób,
 I swoboda oczyszczenia
 I w kajmnia prawa droga,
 Pogwałcona w straszny sposób. —
 Mraz przybyłki i świątynie,
 Imianione w tobrotno jaskinie, —
 Złuska smutkiem acisniona,
 W bolach konajęce szalki;
 Wydajęce zycie sadalki;
 Anglikinoga wotrasne toni.
 Takby matek było woina,
 Ze ich Dzieci w więzach ginia. —
 Zegomny nawet dożyli,
 Ze naszych swobod mordera,
 Chciał naw wydrzeć i szere i serca
 Pamise — naszym wolni byli. —
 Pamise — klona naprzyjmienie
 Aż osalni z nas nieregine. —
 Progi wicher od potnoicy,
 Winiat na nas szere straty;
 Najpiękniejsza swiat nam krowaty
 Niszczęcy plony z cętey mocy,
 I piero rąbit — ze ollosniata,
 I z kastygnęce wioznie wriata; —
 Gdy wotem swiatlo promieniste (*)
 Zalepnie na ziemis skrzepota;
 I z wzniescia i z to cępto,
 I z przas zae chmury mgliste;
 I z promiennych ogniois sita
 Potnoicy lody topita; —
 (*) Kłonięć promieniste, mający cele patrystyczne,
 a którego przesłonił Jan i Cezar, Nowa, spodzi, w,
 az dotąd przez Rud i Skowalski nakona.

Lech nasyty! nasydziana
 Burza, z rogiem wicherów wyjeiem
 I pionunów straszny bierem,
 I kwattonowca, Uragana
 Rozwionęta po przestżeni
 Sioialto stonęcych promieni.
 Tyświe w sercu zemoty ptomien
 Litwa try rozpaeky leje.
 Druwiga jęzżona, gnie kolana
 Lech w swej duszy klunie tyrana.
 Klunie tyrana to ię nęka
 Zemoty pragne, zemoty wata!
 A goly zemście napodota
 Obciztona jęzżem ręka;
 Ty ię wesporyi osle biaty!
 Ty do dawney wrocie ię chwaty!
 Wrotem zgody i krwi bratney
 Przek piec wicherów potkersona;
 Wskrzesa Litwa ujęzżmiona,
 Wskrzesa ię tagam ras osalni.
 Biada bowaim naszey ziemi
 Szali w wiżkach ratorniemy.
 Diod Witoldois pogrzebiony,
 Nitosi swobod ię dnal chawa;
 Niech tylko rigo potowa
 Werna się do praw obrony;
 A ty sięerne olana, roby
 By skruszye ięzżmi despoty.
 Jesteś przeduce wiessere
 Mych nadzię nięomyli
 Litwa i w obecney chwili;
 Wyda Gadeuszis ięzżere. —
 I wyda Bohaterow Pragi
 Co zabra nasze smisagi
 Wszak przed Litwa wolna w przyody
 Pętko Duma Samerlana
 I dris Moskuiwskiego Jana,
 Fedra, ięzżere przed nią, grody. —

Wesporyi tyllio ięzż biaty
 A wrotem do dawney chwaty
 L. Morawiewicz.

8

Lettre d'un Polonais à M^{te} Sebastiani
Ministre des Affaires des Relations Extérieures
de France.

Paris. — Se vend chez Dupont — Rue Hautefeuille
139.

1831.

Monsieur le Ministre!

Après avoir pendant 10. mois combattu les
Ennemis Sanguinaires de ma patrie, je m'adresse
à vous qui, Oncle Sinistre, avez prédit sa
chûte, sa ruine et sa mort. — Je desiré
que vous tirez mon Ame des Angoisses qui
la déchirent, et me disiez, si bientôt en effet
le Peuple de la Pologne, ne sera plus qu'une
race errante, et Warovie, une ville ouverte
de toutes parts? C'est dit-on des décombres
de ses remparts détruits que le Russe veut
élever un Mausolée aux Milliers des Mos-
covites que la faux Polonaise a moissonnés
aux chants de Vive la liberté?!! —
Est-il vrai M^{te} le Comte que l'Empereur Nicolas
non content de planter ses étendards sur nos
places Publiques, veuille effacer et anéantir
tout ce qui peut rappeler la lutte glorieuse de
notre émancipation de 1830. — L'Impératrice
Catherine, aidée de Potemkin à déjà il y a
un demi siècle passé, porté le feu, le fer, l'exil,
et le deuil dans ma Patrie. — Nos familles
les plus illustres, nos Citoyens les plus généreux
furent dépouillés de leur bien, de leur fortune, et trai-
nés à la guerre des Chevaux des Cosaques dans les
dévôts de la Libérie, afin d'expié leur Amour et leurs efforts

pour l'indépendance de leur patrie. — Aujourd'hui
les mêmes honneurs se renouvelleront-elles? parler,
Comte, Ministre de la France régénérée? Quel pacte
secret avez-vous fait avec Nicolas? A quelle
condition lui avez-vous promis la neutralité du
Cabinet dont vous êtes Membre? Aujourd'hui, que
craignez-vous de parler? Est-ce la mort de la
Pologne, et ma patrie à succomber, quelle sepul-
ture lui est réservée? — De deux choses l'une
ou vous avez abandonné la Pologne seule contre la Russie
à la condition que celui-ci s'acquiesce, respecterait
des droits semblables à ceux sur lesquels s'est élevée
la France en 1800. et conformes aux traités de 1815;
ou vous avez résolu de laisser stupidement Nicolas
assouvir sa vengeance sauvage et féroce sur un
peuple qui la voulu être libre? — Dans le premier
cas, empêchez les boucheries d'hommes à l'arsouille
dans le second préparez-vous à voir le Cossaque
égorgé comme notre Agité blanc. — En 1815. lors
qu'on avait soulevé tous les peuples contre Napoléon
on leur promit la liberté, les bases en furent posées
par la Sainte Alliance et pendant quinze ans les
rois ont refusé d'accomplir leurs promesses. — Au-
jourd'hui les peuples réclament l'exécution de ces
traités; vous, Ministre de France! vous l'avez promis
à la tribune de la Chambre des Députés, vous avez
promis d'assurer notre Nationalité; il est temps
je crois de prouver que la France est comptée pour
quelque chose en Europe, et que sa voix sera
écoutée du Czar Moscovite, ne serait-ce qu'en reconnaissance
de votre froide indifférence pour nos
efforts!! On nous a promis par les traités de
1815 —

1mo = a
Indépe
Coy. st
3^{ie} de
Apris
Nicola
fous a
les en
Il non
plus
comm
à un
introd
peuv
russu
De tou
occupe
moité
perce
tions
théatr
qu'un
russu
tel du
ce Ch
cherer
le pu

1mo Que la Pologne, dite Duché de Varsovie, soit
 Indépendante de la Russie. 2de Qu'elle aurait une
 Constitution à elle —
 3de Que tous les fonctionnaires seraient Polonais
 Après une lutte qui a si long temps étonné le Monde,
 Nicolas dépouillé de tous biens et condamné aux
 fers à perpétuité ces Chefs Polonais qui sont tom-
 bés en ses mains sur les Champs de bataille —
 Il nomme un Gouverneur Russe à Varsovie, ou
 plutôt il donne Varsovie au Général Pastouchoff
 comme en Russie on donne des terres, des esclaves
 à un favori heureux. — La langue Russe est
 introduite dans tous les Actes que les Polonais
 peuvent passer entre eux, et c'est aux Autorités
 russes que sont déferés tous les procès, le jugement
 de toutes les Affaires. Les Sujets Russes doivent
 occuper la moitié des fonctions publiques, et l'autre
 moitié est confiée à des Polonais choisis par l'Em-
 pereur Russe. — Ce n'est pas tout; les fortifica-
 tions de Varsovie seront rasées!!! — Les boulevar-
 ds, théâtre de tant d'exploits, ne seront bientôt plus
 qu'un assemblage confus des pierres et d'ossements
 russes, oeuvres, les unes comme les autres, du courage
 et du patriotisme de mes frères. — Au milieu de
 ce Chaos, cherchez la Nationalité de la Pologne,
 cherchez la Magnanimité de Nicolas, cherchez
 le puissant appui que lui a promis la France!!

C'est

Aujourd'hui
 le. parler,
 specte
 quelle
 tite du
 que
 nord la
 Sepub-
 es l'une
 la Russie
 rectrait
 s'est élév
 de 1815
 ent Niala
 sur un
 ng lepreux
 robie,
 Paulois
 1815. lors
 Napolem
 ent posés
 ans les
 is. — Au
 on de ces
 vez promis
 as avec
 t temps
 apté pour
 sera
 i en ce
 pour nos
 ités de
 1815 —

C'est peu de la rage de Nicolas assouvie sur Pologne
et ses hérétiques habitans; la Prusse se joint
à lui, et de son côté punit de la Confiscation
cens des Nobles Polonais du Duché de Posen,
qui ont recourus, en quelque manière, leurs
anciens compatriotes du Duché de Pologne.

Mais les Prussiens insolens après le danger,
ne font qu'obéir à leur instinct de rapine et
d'oppression. — Voilà, M^{re} le Comte Séba-
stiani Ministre de France, la Clémence du
vainqueur, la protection que vous avez promise,
enfin l'ordre qui regne à Pologne, et dont vous
vous êtes fait l'apologiste et le héros.

Nos prisons regorgent des victimes, la
plainte est étouffée et impossible, là, comme
à Lisbonne le Nord possède un aussi bon
Don Miguel. — Que fait donc la France

et son représentant à Pologne? Hélas!! j'ou-
bliais que celui-ci aux ordres de Nicolas, n'a prêté
serment à Louis-Philippe, qu'après en avoir
reçu la permission de l'Empereur Napoléon,
et que depuis lors vous l'avez laissé dignement
représenter la France dont vous êtes le Ministre.

Ainsi, plus d'espoir pour ma patrie, la Pologne
à Paris comme une ombre dans le Champ
de la liberté, pour elle l'immortalité a commencé.
Et vous M^{re} le Comte dont les premières années
ont vu notre courage et notre dévouement pour
la France, vous avez assisté à la longue et
sanglante agonie de la Pologne, vous l'avez vu
périr de la mort des braves, sans lui donner

une

une
pour
qu
A
Non
solit
non
l'an
l'e
Dir
ent
sau
véri
dict
de
à m
mici
son
ou
nom
sit
jan
il e
jan
du
Sya
fuy

une larme, un soupir, sans prendre le deuil pour une Soeur dont le trépas s'ous annonce qu'il faut songer à votre dernière heure. —

Adieu, M^{le} le Ministre; que de fois votre Nom sera répété dans les vastes et glaciales solitudes de la Sibérie, dans les profonds et noirs Abîmes, d'où la Russie tire l'or et l'argent — que de fois on le prononcera dans l'Exil, le malheur, l'accablement et la Misère! Dire que de ces Millions de Soix qui feront entendre le nom Sebastiani, pas une ne saurait prendre un accept flateur; ce ne sera plutôt que malédiction, et la malédiction de l'infortune est poignante au coeur de l'homme; rarement elle lui a porté bonheur.

Dormez en paix si vous pouvez, quant à moi, malheureux, proscrit, dont tous les miens sont morts à l'arsovie, dont les biens sont aujourd'hui le partage du Cosaque ou du Russe, j'irai de Cité en Cité à mon nom de Polonais je trouverai des coeurs sensibles et compatissants. — Puisse le Ciel ne jamais te préparer des jours de revers!... Car il est douteux qu'une porte hospitalière s'ouvre jamais au Nom Sebastiani, Nom inséparable du Souvenir de la Pologne immolée à un étroit Système politique dont s'ous êtes le triste héritier.

Adieu! Nous nous reverrons. —

Un Polonais.

Imprimerie de Chasseaignon, Rue Git le Coeur N° 7. —

Wismen Eng. Dillenburgstr.

Nowa Chartoryjskiego

Hiszprydyckiego w Przędzie Narodowym Działa Prawa
Chartoryjskiego mamy wpożyczonych Szlach Szymonach,
po zakon'eronym wyborze C. Ponkolu tego Przedu. w d. 30. Sty. r. b.

Coi moze byc' w dylem drozszego, iak ufnosci, pomyslowski sro-
ich Wspolobywateli. — Raczyliscie mnie dais tym drugim zasady
tem abdarzyc, mianuic mi prezesaem Przedu Narodowego,
a wspomniowscy na przesedy iny kawał przeboruwan sie, ze tym
wielkisy dalsicie mi w tym razie dowod zaufania. —

W Jak stanowicy kycia mego chusli sadac; ze, mienogę Wau-
si Narodowi lepszy eadcy mey wdrizernosci uymuray, i omoin powis
ceniu zapewnisc, iak Humarac sie wkratosci z dlugiego zawodu i
adajsc Wau sprawę o dawnych i krzymieyszych moich przekonananiach

Los umadait ie potowa agora, zycia mego przeseta wtey
somutny Epoca, kiedy Jani Polski skarty Europy umarane byla, i
kiedy dla Cyeryny, dla Narodu, nic, i kqd innige niemotna byto
wysnac, tytku przez monarchę wladnacego wiewszu, erguic krajn
Wosiego. —

Ładarnyts sie takie ie ten Monarcha byt miedzym, szlachetnym
przechylnym Polsce i Polakom

Je Kuyt Jego Charakteru wzmocily narazie westnie skute pory
uzgranie do Jego osoby! — Hadat mi sie ie natery korzystać z pomosci
nego trafu — Przyjztem za cel i zasade mego postepowania Skoja
ny! Prawę Szlachetnego Aleksandra z uszery szlachetnym i wskae
sternem opuzeroney polski. —

Trudny Polakow wtey Epoca dla Cyeryny podmisione mienialy i
mici miedzę szlachetny glosny swietosci — Zapomniemi Jch orkada

Nie były atoli bez zalety, ani też porostaty bez skutku, — Dąspernicia
wzrostkiem uidełom, długo woych zamiarów dla Polski nieodmiennego Alexan
dra zabrakło tylko ostatniego czynu potężniejszego, czynu,
którego niestraszne odwołanie drżące koleie sprowadziło.

W Dnieprach ludzkich, godnym zastanowienia potężności porostnie owoc
ny obraz potaków, który przez eras zagłady swojej Ocyerzany, kady
na miejscu gdzie go dos postawit, ery nad Sewanau, ery nad Newa
podług możności i potężniejsza nigdy nieprzeciwawali tego czynu, co rozumie
li prowadzącym do Dobra Ocyerzany; i sobie wraiem niemiędzy, a wielu
miar pręciwie drżać, pręciwie w eruciach agodni, i wdożeniu
do iednego celu zmiernali.

Moim przekonaniem byto, że Polska porostaje w ciągu z narodem
iednego szerepu, przez długie uprzednie tey spokojne, następne i nie
prerwywane usiłowania, może s pewnością odkryć na koniec swy
całosc, odkryć wszystkie skutki i prawa niepodległości. — To
przekonanie moim erzynowianin i byto ich zasadą — Lecz kilkonasto
letnie gwałcenie Drow i Konstytucyi, częste odstąpienie od umowio
nego celu, liczne przedstawienia zmiękczyły nadzieie, osłabiły
przyjętą zasadę. — Wypradki zaś naszej Pawłunji wstrząsły ją
do gruntu i uwrzysły niepodobną do zastanowienia.

Narod wyjawit niewątpliwie głosow w tej mierze przeko
nie, zerwały się łańcuchy.

Cożkolwiek polityka doradzi może dla dobra Kraju, każdegooby
waktła w takich okolicznościach iest swistym obowiązkiem do celu
cia do woli Narodu, tak wyrażnie tak i konorny stnie objawie
nego, całym się sercem przyłączyc. — Tak uczynitom — Sprawy
Narodu odstąpię niedzielu Jego nieobspierania, i doow, nie
pozostanie siebie, kiedy tego ogólna wymagata potrzeba, użna
tem przeciwnym głosow sumienia. — Teraz gdy roznarumić

nowa

znovu, abym na ciele stanął Prządu Narodowego, terni prowadzani
 prowadzimy, ale ceniąc moją miudobność, i potrzebując już odpo
 czynku spracowanym siłom, przyjmuję ten obłubny ciężar na
 szą rękę natorony: będę go musiał z duszą moją, i wytrwać;
 nieśqodząc aby wolno komu było uchylać się od trudów wspólnych
 Lest przyjmując powierzony mi urząd, ieden tylko warunek
 kładę, że go złożyć w każdym razie wolno mi będzie, skoro się
 przekonam, o niemierności sturienia dźwieny krajowi przybył
 nie, i że wiązgu urzędowania Przepis niebzdrie podpisany
 wał przeciwnych Jego przekonaniu postanowien.

Nieubiegajaj się za Dostojen'stwa, niechojony rotandy, zawsze
 gotów będę za najmniejszy wazym skimmem usuwać
 się od Urzędu, którego niepragnę, lech którego obowiązki stale
 i sumiennie dopełniać będę.

Dla rzetelniejszego prowadzenia spraw krajowych najwyższay
 teraz iyerze trzeba zgodności dążeń i zasad między Stanem
 wnem. Cerkami Prządu, na których ciele tunc, rauryliwie
 postawie. — Godny byłby cnotliwych mężów, dacie stuche, rejt
 crucial, charakter i sposób myślenia zastąpił ową jedność
 tyle potrzebną w machinie Prządowej.

Nowy Prząd niepotrafi ocalić Cycejanym, jeśli niebędzie
 silnym i dzielnym, forca wasza, i całego Narodu wprost
 bez ułności niema mocy.

Chciyć się go więc wspierać i niezapustanie dawać
 mu siły i dzielności, iesłoby się okazało, że Państwo nie
 posiada. — W sile i dzielności Prządu, zawarta jest przy
 siła Narodu.

W Czuj, w męstwie i rycy walec, urucyjskim
 odparciu

odkarcie wrogów jest cała nasza teraz nadzieja —
Europa po stronie przemawia!

Tym czasem wypada zachować przyjaciannę stronki: zjednoczmy
Niemieckiemu Dworami, i dać im przekonanie, że ich niepu-
skoie bynajmniej nieubecemy, wypada reszta przychylnie przyjąć
Nam krajów zapewnienie, że nawsze gotowi będziemy posłuchać
Ich rady i to czynić, co dla Europy uważa się dogodnym.
Wypada wreszcie przekonanie, że nasza Rewolucya jest
prawdliwiej Polną, to jest maizcą za cel istności i niepodle-
głość naszej Ojczyzny, nie zaś przeciwstawienie moralnych za-
sad Socyalistycznych, i rozłamowanie okropnych zarządów Anar-
chii, od których się osmobodnie równie moralności, jak Polityka
i głos całej Europy nanażmie. — Woreju! w wrobieńkach
jest nasza teraźniejsza nadzieja! do tego celu iedynie da-
życie powinniśmy woryszyć prawa i nieodrodni Polacy. — Nie
czas teraz myśleć o instytucjach, o potępieniach, o tem, czy
Sierżb broni odcygnie moianosc dostatecznego namysłu — Komu za do
krośnieńnego dainawin: Wolności nawet ten najdroższy skarbiec
wszeka powinniśmy w chwilkach gorącego niebezpieczeństwa powis-
cie na czas dla istności i niepodległości — Za ocalenie jest naj-
wyższą potrzebą, najwyższym prawem: tej kłya potrzebie mieli
wszyscy Jone względy ustąpić —

Postęgujemy z Klubu na miarodomych miejscach naszych Pucery — Je-
dnakże mienalery uorywacie się prawdy, że dory wojny są zawsze nie
pewne — Jeśli Bóg da nam pierwsze zwycięstwo, Satoricy będąc dzie-
kai, daj miżni Pucere! Prawi Polacy — Wład i wy Stanowni
Narodu Reprezentanci powinniście być przygotowani także jmei-
wne znowie wypadki, w kłzshack dopiero kroie iednak moie nigdy
nie następnie, w kłzshack nowie pokarai się moie cała staton
nasza

i prawdziwa miłość" *ruska* Ocyerzyny: - Po przegranej
z wolna ustępował kroku, i zawsze odpięciem napady jest naj
wzrostem myślowym *Lotmiana* - Po przegranej nigdy nie
pasał, jest najwyżej, *Onota, Prigda i Obywateli*.

Teraz właśnie kiedy kłopot mamy się, przesyła obawiać
ogół, moim obawiającym, zawsze na jak moimś uwaga jest,
i oświadczycie że moim zdaniem do żadnego mięysca szer
gólnego Los kraju Sprawa *Narodu* nie jest pomyślana,
i: *Depolki przigda* ziem *Poloskiej* wolna, prozostanie, przy
na mię *woyho*: *Prząd Jstnos* "Narodu do ostatka jak
najdłużej broni są, winni. -

Teraz pozwólcie nam iść, iście wam hotel mię
wielizności, i konierze wykreknąc, mieć życie *Polosa*.

Do Boga.

Na notę: *o Boże dobry usygn. nape mody*

Z grunów wijszenia wołamy do Ciebie
Wicie nam, *Ocyerzyna* o Boże na siebie.
Bez której równie jak bez Ciebie Boże!
Lech iży memozie.

Ocywie nasi *Swierde* iadnych nieznali
W *Piaskach* na *skadach* kiscioty stawiali.
Iobie się dali - Iy miałś być miżnym
Murcem potrzebny -

Goly *Swy*

Gdy Twój przyjdzie łakon usuniecomy
Miarą, dobył dla Jego obrony
Dziś się Go wiekowi, dopóki niepadł.
na dachnie niekładał

Tobie zdobyć, Tobie worytkie trudy
Tobie obłone zhotowawszy Ludy,
I góły pierwszą, od Poganiński stali
Pieczęta ubawiali.

Ami Jch umogły poganiści napady
Ami Labonnych odstępnów Jurek zdrady
Ka to od Ciebie mieli sobie dano,

Wolności Kochano.

Wolności; Wiara to był Jch hasła
Ai miara wolności w Jch sercach wygastała
Tę traw odurwić ai omi spłani

Obeyw poddani.

Le smu gnuśnego dries ocuceni

O Bore! być omi bigmim do Jurek sieu.

Powod już wolności na Sarmacka Kreimie

Przignij Jch przemier.

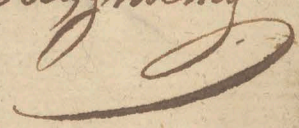
Scyragy
dnym
tylotek
Stab
podp
i ad
kroy
orow
diwck
reł
obny
ranac
oswo
Was
gotowy
Si
mny
eou
Kach
na
mie
i
Pow
Abro
adarn
Kop
Kam
Narod
iarn
urad

Podawa do Rospysanow

Izrazu w celach tych jak samowolstwa, i spodem cięplim i chyl-
 dnym jarzmem niewoli - Powstanie i trawi Rospysanie! Wzrost
 tylolektynego upodlenia, miub się już swięcy między wami
 Stabosi i niedowieranie, to zgubne usucia, sa narodziem i
 podpora, podsey niewoli - My tego dosunawcyli - Ale pierwsz
 i adwersum Bohaterowie naszej swobody, minaprinio padele
 krew swoia - Ona rozpalita obojzno wrucaia prau wopodriata
 orow niepruzgo ich poswiecenia się - Ona paryzka narawpe sosa
 dwock Jagieciak i pabrakymyrych Narodow - Ona wunichidawia
 zek Stawianiskich padeleu - Na te krew muramitow powse
 okny swobody my praysizghimj zemsie się nagnosnych dy-
 rawak dsiisay spudmamy napsa obietnie - Wyprzedera
 oswoobodzenia ciępięcy Rospys - Lafajet wyprosiacemu
 Was gadosi dwock kroc Stahysicy urbroionych potahou
 gotowych posuzicie, Siubie dla ustalenia swoboi i niepodlegto
 sci - Louccie, z pogardza jarzmo i puchletstwa wiaroto
 mych ^{podsej} Cyzarow - Wawri obstawai za wafrych Ciccuzi
 eou - Wawri wawrye za upadlajaca Was niewole -
 Kadrycie! nad zordaz wlasnego protomstwa - Kadrycie
 na Jezu puchletstwa - Bieller dwock erawu ktoręgo dciawunij
 mie spucicnie się miedota - Stawne Ciemie Postiurewa, koka
 i Murawewa pabre, na tras, i Ingo waw sadie kredo -
 Powstanie zgromadani woiowiney Rospysay, przemienic
 Abroclnie na Enoty, miawot w swobody - Ciemnos, wosucenie
 wlamane praua narodu i ludkosc, wiyie i ma a uawieronice
 Rospys - Wmocyen miemny iarni i Winyy Poday zareraiz
 Nam Jochy, icenos, swobody - Potownayci uwilaw, i godmor
 Narodu z milicemnosci Despoty, i podajai dtonie wralas praj
 iarni i Pralawshue - Mybi erayie! lub byz narzuciem
 urading tyllu moe lubiqez Ciemizry, lub Bohaterami swobody i mellicis Rospys

2 papirne knj. Medicinske
prosto riječi i tjera

Ksiomkowie! drodzy Ksiomkowie! Głos mój dnia wtorek wtem
 szanownem zgromadzeniu podnieśliśmy, od niewielu gorliwych oby-
 wateli przyjęty, od większości zaś i rozumnianym być nie chciał, ani
 szam przepytaniem go grozić. Robicie co chcecie; ja, co chcecie mo-
 wię, a co mówię, piszę i czynię. Ależtem tedy z wstydem, z odzieniem
 sprawy o lichych zapasach pierniczych składki głównego; niema-
 gę pochwalnie zwrotu dobrowolnych ofiar powidywać ciawcom,
 bo wielką sprawą Czczytany naszey, nie ukończoną się zaiscieniem
 Warszawy, ale dopiero zaczęła. Nie mogłem się zbudować z kilku
 słownych głosów, przedemną słyszanych, i do tych czasów składki
 są iiii dostatecznem do naszego celu, i owszem gorsza się, że chwili
 tej, gdzie strugi krajowe za Granicą, nie są zapobieżone, gdzie Bra-
 cia nasi pod obcym niebem schronienia szukać przymuszani, że
 mówię, w tej chwili dyszemy nad 12,000 Rtl. w składzie głównym,
 pochwalamy wszystko i chętnym się, żeśmy Polacy i żeśmy podpo-
 ry Czczytany. Biedna Matko! zginięsz, padnięsz do grobu, jeśli ta-
 kich tylko Synów mieć będziesz. Mają ci Synowie wyobrażenie
 honoru Narodowego, kiedy pozwalają na to, ażeby kochani nasi
 tutaż, do Niemca, do Francuza, do Amerykanina zebrać, co re-
 ke, wyciągali, i roboty reki, i utmornę, odbierali? Nieoburzą się ser-
 ce każdego prawego Polaka na to haniebne cęty narobienia?
 dobrze nam sięć w domu, w Gorzelni, i w Stajni Wotowej, szam,
 pan, karty, Skonie, Charty, dziwki, spienki, o to są nasze zabawy,
 o to bożyszczka, a walcemy Rodak, pod Grochowem, Wawrem, Dz.,
 Bem i Ostrogę, ranami skrzyty, ledwo kawalkiem misa, ille,
 Uba, o wodzie żyje. I my mu tak żyć pozwalamy? ymy ko-
 nieżnie w mowie weni chcemy, że jesteśmy jego Braci i że nas ied-
 na Matka rodziła? — Nie Ksiomkowie! Kochani Ksiomkowie!
 nie mylny się, nie tuczymy się naszym prożeniem; inaczej

osiągniemy

Wiągniemy na siebie sztyderkie, przyznając, że nie sprawnego toż
idziemy, i czymś byśmy, a nie prawdziwie Synomii Cyrcyany. Cuius
ia to i mówis, i mówić nie przestans, że każdy z nas ośmę część
nie podatku ale dochodu corocznie dla Matki. Ma tak
drogiej a tak sroze udręzonney Matki nieść może, i powi-
nien. Nie uosnimy wcale niedostatku, może o kilka bute-
tek mniej fatorsowanego Szampiana wypróbujemy, może mniej
kart pod znakami Faraona i Diubla popowiemy, ale zdrowie
nasze fizycznie i moralnie poprawimy, ale do łona Matki
wrócimy, i stojąc nad grobem zatrzymamy. Pokrzepimy, na
barki nasze wnieśliemy. Coż do tego potrzeba? Duchów oświa-
ty, iedności y zgody. Właśnie gdy Kościół Katolicki obchodzi
żestanie ducha świętego, prosimy Boga, ażeby ten Duch nas o-
swiecił; a gdy oświecał proczyna, nie zamyślaimy oświeca-
te święte promienie, ale zwrócimy je na party dziejów,
uozmy się, i nauozmy się czym byli nasi przodkowie, którzy
Comanów potęge Kruczyli. Carów Moskiewskich w Orowach
przed Królem swoim stawiali, Margrabion w historii, Ce-
sarów sojuszami w pokorze trzymali. My teraz omie-
my sobie przywłaszcząc chlubne imię tych wielkich nie-
żyjów Polaków = Branda! nabyliśmy wielkiego Branda do
tego, bo... wiele gadamy, bośmy złożyli 12,000 Rtl. r.!!! ch.
na co? Na fundusz imienia N. Pana srozytne toż zastu-
gi, ale w oczach nikczemnych; nie uznają tych zastu-
żin i potrzebacia, nie uznają Matka Cyrcyana; sxy.
Dra z nas, gardzo nami, i gardzić nie przystano, dopoko
się nie poprawimy. Poprawmy się za tym; składaimy
Ofiary, powiększaimy skarb Narodowy, postanmy skład
żłotny w moimności, ażeby przekonał Braci i przyia-
ciol

E si bysio wy nastawiamy Du Altem nastawiamy

dot naszych zagranic, ieśmy nieprzeszali być Palakami, ie
 nie bekartami, ale prawem Synami Cyckymy iestemy.
 Proszę mi darować tym wyrazom, nieobrazam nikogo, bo nie
 mówię szeregótowo, ale ogólnie, nie wymieniając osób ale kraj,
 biega, oziębłość ale martwość naszą przedostaniem. Daruję
 ie niewyrazem Kwiecisty wymowy; nie iest to moim zdaniem,
 tem, nie daty mi iey Nieba; ale daty za to ^{Czeru} Serce, prawego Pa-
 lakow które caucie, i caucia swoje wszelkimi sposobami na
 Świat wydać pragnie. Składam więc 10. r. 10. St. 200 Banku
 i 300. niebanem które składam nie zgadzając Kmitu, bo Kmit na
 to w oczach waszych przychilnych, i nieprzychilnych czytam.
 Nie dla Banku który otworzony nie iest, i tak przedko utwo-
 rzony nie będzie, ale dla rozszerzenia Składu głównego, nie-
 są, że moja ofiara - a nie, w zupełnym Kaufaniu do osób
 Składu głównego ie iey na dobre utrycie. Proszę o mienni
 wotowaisze podpisoy, ia ofiara, moja, nie do Banku daje.
 Wybaczenie ie więcej nie składam, Kacemu z Was doje wol.
 nosu zawstydzenia mnie większym nierównie Dorkiem;
 proszę Was zawstydzić mnie; niech ia ieden doznam
 Waszej wgardy, ale niech potomien' młodoŃ Cyckymy
 iaśniej zabtyonie.

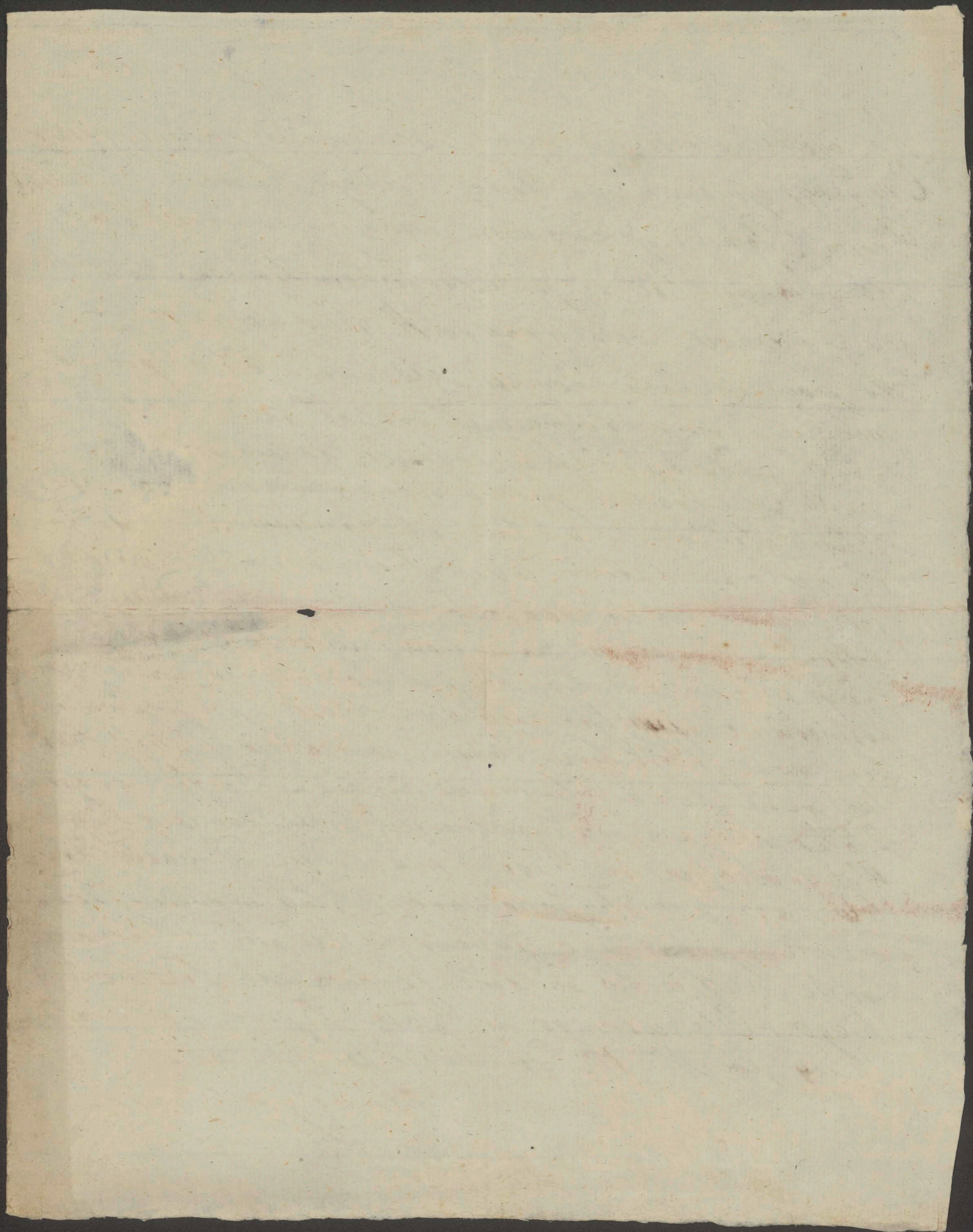
[Faint, illegible handwriting, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is mirrored and difficult to decipher.]

Wierwa do przybywających Galicianow

Na oglos wolnosci, na oglos odrodzenia się Kochanej naszej
Ojczyzny, episcypa naszego Polacy w szeregi Narodowe. Galicianie
Bracia! Polacy! sprawa nasza teraz nie jest dla
was obca, uwalicie się, przestacie być tym samym Duchem

gdy zamierzacie wstąpić do Armii wojennych. —
Ma moją rozkaz Komisji Prządowej wojny, pod do-
wództwem moim formuje się oddział jazdy lekkiej z
godtem „Chorągiew szlacheckiej”. Mała się to z Towar-
zystwem i szeregowych podług formy dawnej Prądowej
Licy Polskiej — Ciomkowi moi Galicianie! gdy do for-
mowania się kufca szlacheckiego wielu Galicianow
przebytych ior się raczyli, wzywam was wyszedkch
którzy postanowiliście na wolność i niepodległość walczyć
z wrogiem naszymi w Chorągwi mojej szlacheckiej
pospieszcie do szeregów wojska, a nie przeważajcie
wem moim, które będzie słuszną naszą chwałą i traficie
tam, gdzie chwata i laury was czeka. — Do formowania
szlacheckiej chorągwi przeznaczona jest przez Komisję Prządową
Wojny okolica od Buga a mianowicie od miasta Wyz-
łowa aż do Wisły w okolicy Janow. Szlak w miesiącu Sier-
pnie, oprócz tego rebrany oddział stoi w Warszawie
gdzie u Oficerów wkomenderowanych Trzebnotow-
skiego i Olszewskiego w Patacu Tępera na miódowej
ulicy pod Nr. 10. Dowiedzieć się można —
Herceyński

z poproszeniem Emy Dredingier

Jeszcze Polska nie zginęła kiedy my żyjemy! Jeszcze jest
 polski naród, polska mowa, polska ziemia, w niej kosi pro-
 ków, a na niej garniętki dawnego bytu i dawnej sławy. Ten
 ziemi polski nie opuszczał, by nowe uprawia, to garniętki odgrze-
 bnie liczą. - Jeszcze żyją, są, co dawną polskę widzieli, lub do usi-
 łowań o jej wskrzeszenie i do chwalebnych za nią boiów należeli.
 Ci opowiadają dzieciom dawne przygody i dzieje, a młode serca dają
 na wspomnienie polski i aboim kiedyś dzieciom wspominać i
 bda. - Dzieci tego narodu są nadto głodne, aby zapomniane być
 mogły, jego piśmiennictwo jest nadto rozszerzone i powabne, aby
 przedtę zapędzić. - Lud przynajmniej awięski, którego śpiewa i
 dumki i krakowiaki narodowe i kołkożwani mogli, kosi i wki,
 tak jak i wki krakusa i wandy mogli, wskazuje. Tym zaś co by
 kiedyś zapomnieć mogli, że nie maia Cygery, nasi ciemniejsi sami
 i przypomną uciskiem i urogaraniem. - Leci więc polska, i ciemne
 tego żyć będzie. - Był jednak polityczny jej odrost, i to jest wiel-
 kim niezrozumieniem, bo tylko pod cieniem niepodległości może się
 nadto rozwijać, wznosić i wstawiać. - Ale kiedyś ona ciemne odrosty
 ta byt to byt jest nie tylko samy polski, ale całej Europie potrzebny.
 Cienie Europa emulne posiadać polski skubli, i coraz więcej
 cieni i masi. - Europianie niedługo sporywać będzie. Polakom
 nowe walki, nowe klęski i nowe zmiany. Wśród tych samych
 albo się znowu dać na nowo dogadna, albo zjadania, albo same ob-
 liwności dawa polski być polityczny, dając jej ciału i potać, a my
 to potać jak pignation nasza, miłością, ogrywamy. -
 Ten porządek wygląda, pragnie, zawsze się jej upodriewai, zawsze
 się na nią opierać, ale nie uprzedzać i na leży. Długo nie zjednać
 niemożemy. Potężni i ostrożni są nasi ciemniejsi, a chci miśdy
 sobą niegodni, bracia stracenia zdobyć i ich i ich miśdy
 pogodzić. - Preciż ich wyoskosał milionowym, wyewierotym,
 w wyoskosał potroby opłconym, preciż lich skarbon i lich
 crafney policyi, co może wskonał garstka orlacty polskiej,
 średnim lotanem niewyparta, a ludem prostym rozdwoionym,
 między sobą nieporozumiewającym się i liczący wprost siebie ciem-
 obolcty i, nierozogdnych i niedobrych. - W takim stanie świata
 wszelkie przedwecne usiłowania byłyby daremne i niekiedy
 mogą kosztować wiele drogi i szlachetnych ofiar, wysi-
 nas bezowocnie, obudzić tych których wyprai nam potrzeb-
 Jesli by na chwile zyskały wiktora redyktowi, mogą uprawia-
 wielkie zamieszanie i klęski, odnowić i bidał nasi humania-
 ale w końcu upaść muszą, i podać nas w wiktora niewoli.
 Czekaj więc, ale nie wygnajaj się, zżwić w sercach i bidał
 jej niedać wybuchnąć, w ciemności pracować i przepić nam
 się wypręda. - Nie trzeba przy tem sądzić, że nie d-
 da polski zrobić niemożemy. Owoem, Machaymy i tytko, niech
 ona idynie nasu myśli i serca sąmnie, wbytko co
 robimy, da nam tytko i bidał, co chwilk przedwecnym, czynimy
 tytko na raktunek lepocy przygotowai, i nim nam się obolcty
 pole do wielkich czynów i poświęceń, nie ogrywamy się i bidał
 drobnych na pozór rzeczach, każdy według możności, obur-
 dykcyjnie. Niczemni znakomitemi czynami stoją, niedo-
 liak nie z samych wódzów składają i bidał. Jedna kropka
 niestanowi s- bidał, jeden listek nie da bidał, ale nie bidał
 s- bidał bez kropki, cien bez listki. W państwie jak w naturze
 nie niema obolcty lub niepotrzebne - wyoskosał jest
 albo przy terne, albo orlacty, pełnymy więc kiedy
 swoją powinności, którą ma jak obolcty i obywatel
 a czy który w- bidał, ziemi uprawia, w- bidał wioski
 w- bidał, w- bidał dzieci dobre wychowanie, ery mowę polską
 k- bidał, ery z wyzorego stanowiska światła, przemysł,
 obywatel i prac rozszerza, fabryki zakłada, domy stawia,
 Nas zasiewa lub tytko i bidał z drewno s- bidał, każdy
 taki może sobie do sumienia powieścić, że znosi bidał
 lub mniogę cegielki, z których patyczek powstanie
 kiedyś nowa polska. -

On i tyk.

Też i tych legitek nie trzeba układać na kupa bezładną
 i potęgą, ale trzeba porządku z nich układać fundament
 W tej myśli potrzeba: 1. Porządku w nich, niekiedy wad
 co Polaki słabiej, a przecież nam pozostały. Do tych nale
 ży obywateli na rzeczy publiczne, samolubstwo, próżność
 gonieże za dyktandami, orderami, tytułami wystawien
 Deby mianowaniem majątków i próżnością osobliwą
 mładszy. Przeciwno tym wadom wygłaskiem i od
 powstawaj należy; a sagrewaigę serca, podnoszę ducha
 rozszerzając to wygłaskę co do tego samiaru przybyłi
 morie. Potrzeba pamiętki narodowe mieć adwokata w
 i w myśli, zachowywać narodowości nawet w rzeczach
 post obywateli, w otow, ewycaim, obrędkach i zabawach
 są pomocą, poezji, teatru, kwi, rym, pieśni, niemotann
 nczucia narodu budzić. O. Kłozności ewracai do przytem
 czynów, a jeśli się zwróci nie da, pogard, pdaie. C. Kłozności
 tej nasęgi ubóstwa, i oszczędności w ewycaim wprowadzić,
 porządku w zbytkowych wygłask, rozszerzać wygłaski
 zaprowadzić iak w Czocey Towarzystwa orleznoci. O. Kłoz
 wic zatrudnienia Dobomlnie umiarkujm się zatrudniai - wprawa
 dze posiedzenia snij próżniaki, powstawaj przeciw kłoz
 i tych unikaj. Szczególnie zaś zwróci bacności na młodszy
 wygłaski tej potrzebe kształcenia i jej rozmawiania
 podawaj tej sposobności zatrudnienia tej, wprowadzając i
 w towarzystwa Pol myśliwych i pracujących, a nie wprawa
 mac wprawa do towarzystwa roztępiak.

2. Polaka oświecona pod flagiellami i Hojanem,
 była groźna i poważana; bywała zaś w oświecas, kiedy inne
 narody wemogły się w światło i przemysł, a ona odm
 potęgował w równi, i ewycaim w ewycaim cofnęła.
 Niepowstanie więc znów, lub powstawaj na chwile, utra
 mać się niezdoby, póki się z resztą Europy w ewycaim
 nie równa. Reży pod kłozem i zmiem, starw i starw b
 postępowi narodzi ewycaim przeszkody, tem więcej sat
 mamy potrzeby i powinności, abyśmy nad nią, kłoz
 nie morderczką uciśnieniem pracowali, wogłaskę co do rozse
 renia światła i przemysłu pomide morie, całą siłą uspi
 ni i całą siłą zawady tamali.

- 3. Najpierw zaś starać się potrzeba o rozkwewienie
- 4. Otworzenie w narodzie średniego stanu, i
- 5. o polepszenie losu i usamowolnienie poddanych,

Który jeśli będą mieli więcej powodów kochania
 Obywateli, utana się i najwiękzą siłą.

6. Potrzeba pracować nad przeciwczerzeniem tydnia przytem
 Obywateli Towarzystwa, i wygłaskiem ich przybyłności dla
 narodu. przez dobre urządzenie sobie to morie, a gdy będą ewycaim
 tlewi li moralniejsi, mniej adierowani i pogardzani, wtem
 stan się i patryotabni, bo ueruir iebnie iebnie iebnie
 to kraw zottawać pod obciem panowaniem.

7. Abyśmy zaś do tych celów dążyć mogli, potrzeba nam zgokim
 najwiękzym wpływem w Rzecz. Polki Polaka obce panowanie
 węgłaskie do inegre stanu, gotów murest wogłask
 posiadzić; i do tego niechce się tyczy z narawonem
 rzdami, zadnych obawigłask wogłask nich przyimow
 nie chce. Ten upor otłachetny był na owoidm miejscu
 w pierwoy chwili go wobbone Polaki, który miano
 za przemierzący - byłby takim li dzie gdybśmy mieli
 nasinie przedkogo i okłaczernego powstawania; aby bez tej
 naciści iebnie niepotłęgym, bo oddać nas w rzdę ewycaim
 siemcois,

lub bóg podłych, którzy w nowym rządzie zaprowadzili. Jakosi w
 państwach tacy tylko cali do urzędów, przynajmniej po-
 litycznych, podle je potrzeb i podali w podjęciu swych
 obowiązków. Dzierżawcy młodzi urzędnicy na to podjęcie
 nie byli, a zdrowa polityka radzi mić i kandydacyj do
 polakow na urzędach, i tym nadawac jak najwiecej do-
 li nie tylko obywateli, ale i z sztuki, administracji, i
 w swobodnych okolicznościach uszy beda mogli, ale na-
 pomocy do badania kraj i jego potrzeby, pomocy do
 i sposoby rządow i beda wiedziec iakie na to sposoby
 nie idno od uradku zachowac, iak niejedno dobro wyjednać,
 niejedno etc. dzwierz - a tak ocenić maigtki obywateli
 chronić kraj od dalszej zaguby, podrozce w swoim swiatle
 przemysłu handel, przyslania lub przynajmniej
 maig go na to sposoby i przeslady, dalszemu
 i zmodernizowaniu rozezwianych prowincji. Trudne ci
 miec beda sadanie: musza metakaci milczanie
 eym się z głębi serca uczeni, musza się z nich
 znosić niejedną nieprawiedliwość, udawac obojęt-
 kiedy ich serca beda najmocniej rozkwawione, oddać im
 pracy i nudom, doznać nawet wiele niechęci
 do pracy wstanych rodaków. - Trzeba więc
 swięcenie na gradzie sprawunkiem, a nie
 nie potępić w opinii lekomyślnie, niewierzy
 potwarcom, co dotąd było w swych, owo
 i pomagaj, a najbardziej młodzi do urzędow
 8. Dla ułatwienia się wprawy, nieprzypad-
 dla syokania powołaniem do garnituru, cze-
 zdobyć niemocna, potrzeba udawac przed
 ze na obecnym stanie przedstawic, byle nami
 szedli, i zachowali nasz, niezawodnie i
 osemi nam dali. - O to więc naradowo-
 rać i z nimi obstarac, ile możności i roz-
 powinnimy - wopieraj się do nich, a
 kraj przetrzeć, na lecie do nich, chwytaj
 daremnie, na oko, co w przyszłości przyda
 na ty drodze syokami lub zachowajmy, ten
 potrzeba przytem iak najwiecej z krajem
 9. Wiecej opisać ostatek, niegosc i w
 dla historii, statystyki, historii naturalnej,
 opisy zwyczajow, glabna zycia, charakteru
 ostatek, podrozce po caly polsce, przed-
 zroste odmian i urzadzania, zabieraj
 iomosci, o charakterze i stopniu oswiecenia
 wazniejszych, wiadomosci zawiadac i
 wik fachowe dawny opisy, talent lub
 wiadomosci podawac, lawigety, garni-
 skie i naukowe zawiadac i zawiadac, przynaj-
 rac i rozszerzaj, abytemy do Balty
 i Warty. Do Amiry i Dawiny kanali
 wzajemnie sobie opisywali, iedno
 stawali, zapobiegajc temu, niejednym,
 i gęborych, a tam o poznaniu
 10. Niech aby wiecej do wydzialow
 miec podymowane były, i jedni
 ziby ludzie młodzi, nie zawiadac, potrzeb-
 2 gęborych, porozumiewali, udzielali
 strogi, potrzebne, co do zawiadac i
 lub przeslad - naradzali się co
 dopiewi lub uradzi i przekona-
 udzielaj, lecz nigdy na piśmie,
 odgłoszenia, i dawne poczynki,
 w swobodzie są owo którym się
 naukowicy ostroznosci, najbardziej
 praktycznej, i tylko krajem, wedlug
 powiazan wiadomosci, o adania,
 zbiciu powiazan, mowac, a
 ale w rzeczy kraj, najwazniejszy

leżda
 adament
 h wad
 th na
 rośnaw
 wniem
 osobliw
 sidem
 ge duch
 bryji i
 w ustak
 ak na
 abawach
 stannie
 ysterm
 iuobyd
 daki
 ki Jan
 i podn
 wprawi
 katom
 odiaz
 a prac
 aca i
 ie wpr
 nam
 lida inn
 miott
 ti.
 g utra
 lica
 wi i bed
 raten
 ni z
 g rosze
 ita wsp
 ewienie
 tee
 i
 dany
 nia
 stary
 obli dla
 eda sw
 ni, w ten
 inton
 n z g
 panaw
 rotko
 uconem
 gimow
 miew
 niano
 meli
 bee ty
 y caw
 neois

procurator Aug. Fredericq

Wernyhora's Prophezeiungen.

(Aus dem polnischen Blatte, der Patriot.)

Die Bewohner der Ukraine, Wolhyniens und Belohiens bewahren durch mündliche Überlieferung von Geschlecht zu Geschlecht die Prophezeiungen Wernyhora's, eines Kosacken, aus dem Dorfe Dmytrówka am jenseitigen Ufer des Dniepr. Er führte einen sehr Gottesfürchtigen Lebenswandel und erlangte durch seine Prophezeiungen einen so ausgebreiteten Ruhm, daß von Nahe und Ferne die Leute sich bei ihm Rath erholten, oder ihn um Vorhersagung der Zukunft ansprachen. Bei solchen Gelegenheiten verfiel er gewöhnlich in einen magnetischen Schlaf. Nach seinem Tode wurde sein Grab ein Wallfahrtsort, und als während des letzten Türkenkrieges und früher noch einige seiner Vorhersagungen einzutreffen schienen, untersagte die russische Regierung bei schwerer Strafe seine Gruhe zu besuchen. Alle Straffen waren fruchtlos; ein Volk, vorzüglich ein bedrücktes Volk, setzt gern seine Hoffnung auf Zeichen und Wunder, und Wernyhora's Eidenken blieb stets in religiöser Verehrung. Sonderbar! viele seiner Vorher-

sagungen haben sich bewährt; vor wenigen Jahren ward eine
Prophezeiung hinsichtlich seiner eigenen Gebeine erfüllt.
Man wusste, er habe vorhergesagt, dass seine Asche in der gan-
zen Welt zerstreut werden würde, und deshalb würde sein
Grab sorgfältig erhalten. Allein neben dem Kirchhofs Hofe
ein Bach, welcher vor einigen Jahren so anschwellte, dass er
den ganzen Gottesacker überschwemmte und mit sich fort-
riss; — Dieses Ereignis bestärkte den Volksglauben um so
mehr, und befestigte das Vertrauen auf die Prophezeiungen,
vondenen schon einige der Vergangenheit angehören, andere
hingegen erst in Erfüllung gehen sollten. Sie sind in russi-
schischer Sprache nach der mündlichen Volksoberlieferung
verzeichnet; und wir theilen Sie mit, wenn auch nicht alle
als Weissagungen, doch wenigstens als eine Reihe interessanter Sagen,
denn das Volk völligen Glauben beimißt.

Wernyhora kam im Jahre 1766. aus den Gegenden der Dnieper
nach Lohken und ließe sich in dem Dorfe Matiedonow in der
Starostaj Kanions nieder. Dort sagte er vorher die Klaidas
machen würden binnen kurzem ihr Wesen treiben; Das Land,
vold in Klein-Rußland würde deshalb einen Aufstand erre-
gen und dabey viele Menschen zu Grunde gehen; die Provinz
würde nicht unter der Botmäßigkeit der Attamanen
stei

bleiben, sondern unter Dohkens Oberherrschaft zurückkehren,
 einige Jahre spaetter würden in Kanion hohe Herrschaften
 zusammenkommen, und die dort getroffenen Verabredun-
 gen für Dohken schlimme Folgen haben. Als die Haidamae-
 ren ihr Wesen wirklich zu treiben anfiengen, und die Bro-
 derung Wernyhora's unter dem Land volke sich verbreite-
 te, da trachteten sie seiner habhaft zu werden, konnten ihn
 aber nirgend findern; unerachtet sie auch die Einwohner von
 Makidonow ihm zu verfolgen beredeten, Wernyhora flüchtete
 und verbarg sich auf einer nur von Müllern bewohnten Insel
~~Agria~~ auf dem flusse Popria. Die ganze Starostey Korsun be-
 fand sich damals in Besitz eines gewissen Suchodolski wel-
 cher in Korsun selbst wohnte; auf die Nachricht, daß Wernyho-
 ra bei den Müllern versteckt sei, begab er sich persönlich
 dahin und erfuhr von ihm Nachstehendes:

1. Der von den Müllern bewohnte Ort auf der Insel wird mit
 kostbaren Mauern und einem schoenen Pallaste verziert werden
 auch werden dort zwey Monarchen zusammenkommen.
2. In Dohken werden im kurzem große Unruhen ausbrechen,
 ein Bruder wird mit dem Blutte des anderen seine Haen,
 Oe bespicken. Raub und Plünderung werden statt haben;
 Fremde Soldaten werden viel Proeses anrichten und die

Thil's

Thürme mit Gefangenen anfüllen; von drey Seiten wird ein großer
Theil Landes abgerissen werden.

3. Die Lokken werden ihren König hassen und sich lange
Zeit hindurch gegenseitig verkaufen; am Ende wird die Kriegsfa-
kel entzündet und ein großer Theil Lokkens in drey Theile getheilt.

4. Er wird im Lande ein kleiner aber tapferer Mann aufstehen,
seine Kräfte werden jedoch zur Besiegung der Feinde nicht
ausreichen. Dieser Mann wird gefangen genommen und der
letzte Theil Lokkens getheilt. Die Weibsel wird bei der Haupt-
stadt mit Blut geroethet werden, und der König wird nicht
in seiner Hauptstadt sterben.

5. Ein fernes Land wird seinen König morden und aufstehen, so
dass es vielen Königen und Fürsten fürchtbar werden wird; es
wird ein Königreich unterdrücken, und ^{dem} in demselben abge-
nommenen kleinen Lande wird ein Theil der polnischen
Nation und eine neue Regierung wieder entstehen.

6. Im dritten Jahre nach Lokkens Aufstande wird in einem
großen Theil der Welt ein fürchtbarer Krieg ausbrechen.
Später wird ein Monarch aus dem Westen an der Spitze
vieler Nationen gen Osten ziehen, Sibirien einnehmen
und den Kreml umstürzen; von dem Gipfel seiner Größe

ge

geschleudert, wird er auf eine Insel verwiesen werden.
 7. Die Monarchen werden zusammenkommen und Beru-
 thungen pflegen, die letzte Zusammenkunft wird in Poth,
 Preussen erfolgen, allein alle Unterhandlungen werden frucht-
 los seyn. Es werden Bündnisse geschlossen, um Pohlen
 wieder herzustellen, allein diese werden erfolglos seyn und
 nicht zu Stande kommen. Es wird zu einem ^{Kriege} zwischen dem
 Preussland wird wie ein entzügeltes Pferd tief in die Sackey-
 sängen; ^{aber} spætter werden sich die Türken aufraffen. Die Poln-
 en werden einen Aufstand machen; ein großer Heer wird
 die Preussen besiegen, und alsdenn die Pohlen sich kraeftiger
 erheben. Spæter wird er das russische Lager bei Konstan-
 tinow überfallen, auf der Ebene Plancaricha die Preus-
 sen überwinden. Er wird sie schlagen bis zu den Graeb-
 ber des Perepiat und der Perepiatyka, wo ein zweites
 Preussisches Lager stehen wird, überall werden Preussische
 Leichen den Boden decken. Der Türke und der Englen-
 der werden sich mit den Pohlen verbinden; sie werden
 durch die Niow gehen, den Dniepr mit russischen Leichen
 anfüllen und tief in das moskowiter Land eindringen;
 endlich werden die Moskowiter die Pohlen als Brü-
 der begrüßen ihre Feindschaft in Freundschaft wenden.

8. Polen wird mit Hilfe der Türken und Engländer in
seinen alten Graenzen bleiben!

9. Ein kleines, wenig bekanntes, Volk wird auftreten und
sich in Europa Einsehen erwerben.

10. Auch Klein-Preußen wird des Glückes theilhaftig
werden, — Es wird eine Zeit kommen, wo große Dinge vor-
gehen! Ich würde davon sprechen, allein ich fürchte, der
Dünepf mochte aus seinen Ufern treten.

11. In einem großen Theile der Welt werden die Formen
der Anmacht verändert werden; Neue Regierungen wer-
den errichtet, die alten umgestaltet oder umgestürzt werden,
und des Glück wird lange Jahre dauern. —

Do Szerecia

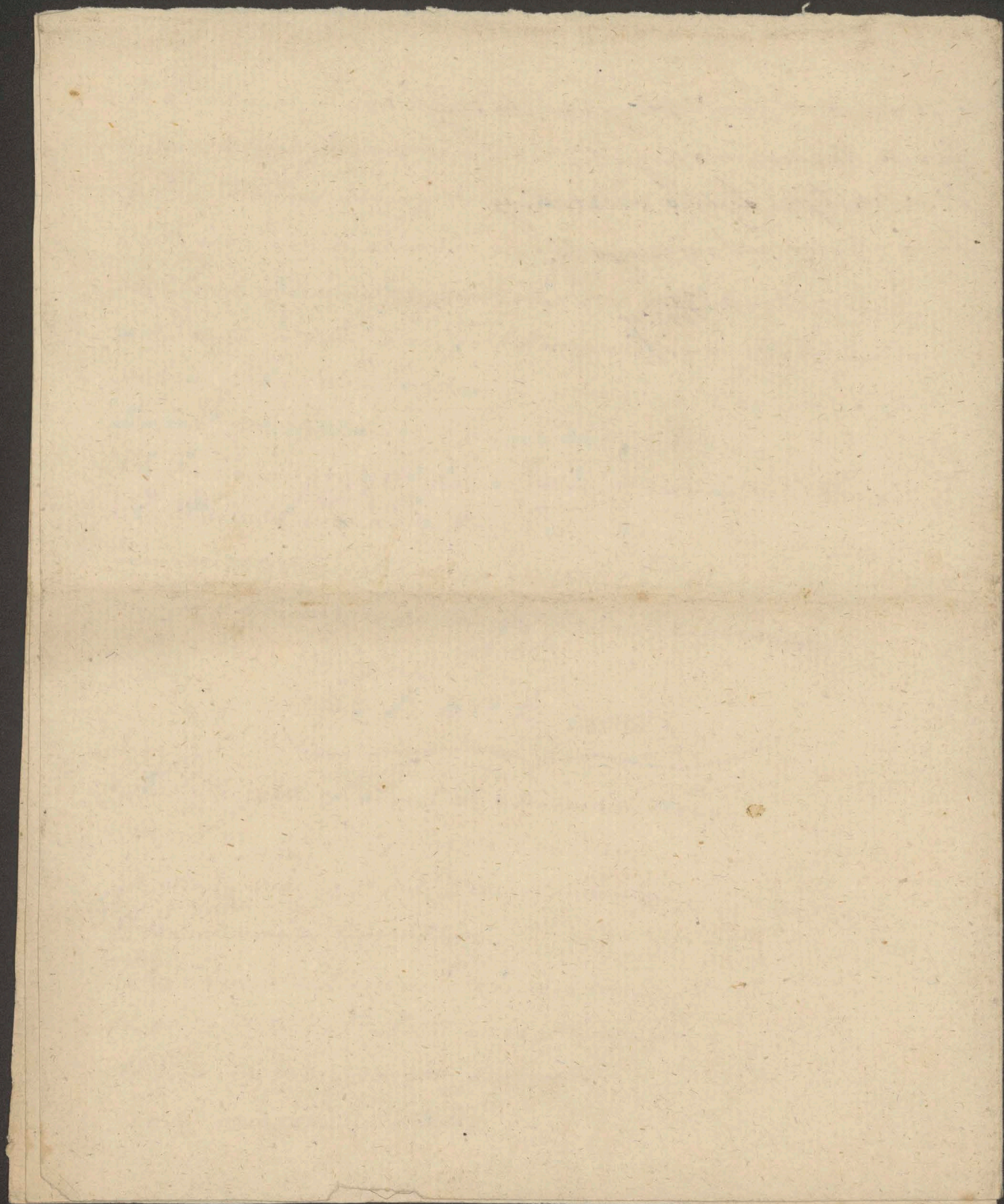
Na Stugich Nogaeh po wiewozhu Wody,
Suwat sie glachko paizczek mtozy;
Ja wtedy siedzac pod drzewa cieniem,
O losie moim trockliny,
Izobokim raketem westchwieciem,
Ach! iaki ten Probak szareliny.
W tym cos go spodem porwato
Jeste szeregwie ustato. Ten

Ten ob
Jasno
Jz iz te
Jle o c

Ten obrat krotki, ale prawdziwy,
 Jasnemu kardedemu okrysi,
 Ji irtek tyk tyllu serzeliwy,
 Gle o Szergiu niennyoli.

29/1
 1892. g.

z papieru Eng. Sierdonych

Przemyslesia Panowe Hromada Chrystijane. Wy erutyjste siero bolsza przyymail was za
swoi Bratja, i choere siero byste z meju zariwno buty wilny i mioto prawa dorowawaly
Nebudut ure was w rekruta Braty, i karaty sturly po dwadziat piat lit, poki nex
potiracte zdarowia, i marne nopropadete. — My sami dobroiu woteju przydete do myj
sra siero by nedatysia Moskalam, a kotoryi z was wysturlyt desiat lit, i bud
maty odnohu siewrona na ruci, to jomu dadut pensiju. siero by maw z dorowu zlyty
jsty da pyty, ne iak teper, siero ludy marnujutsia poki im tykko officery pastam z to
rowia ne udberut. — Nebudete ure musyly pyty u szynkara z waszoho wota, tykko hde
wam pudobace. — Nebudete ure znaty ni apesoriu ni przykarerzkiu wasyeh, siero to
skura z was tupiat, a Linok ta Diwczata wasy porbawljajut cresti da sroy, a was
ho mat samych deri po drinu, siero nernaek swita ny widpocynku, a tykko z kamrubom
shiat nad wamy, albo w dyby albo w kusaka was zabywajut, albo sikut wyrgamy
tak siero ai skura wam widkosley widlitae. — Wasy Bratia Polahij wiatysia,
siero by was wick do sobe przyturyty do Koroleniwsa bolszoho. — wick mowlu, i wotyn ciu
i dykhu i Polisie, Ukrainu i Poberze, siero byste znymy varom urywaly sek prawa
i dokotroho prawa, choerut was przyturyty i przyturyt, tykko treba. siero byste sia
Panowe Hromada wiaty za ruky, i z swoimy planamy z obratysia i wyhonyty Mosk
liu ta Kozakiu — a zrobyty takie miysko, siero by wady wam nemoty daly. — Ne u
wariayte na te siero z was kotoreho zabjut — raz maty rodya, raz bynuty treba!
A lipsze wam siero was sprawnyly talpesory ta przykarerzki mordugut, a wy
jm nyeroho nomoieke skaraty? A tak przynamte taki kardy z was choer i potyra
ie ije wit, to nepriatela rabje, a zabo Linka ta dity budut wilnyjory ta siera
stlyjory. — Potim poroblat wam skoty, i kardyj kto schoere, nauerytsia eryta
ty ta pysaly, tak siero joho arendar nepotrasyt obmanaty. — Stanowaly budut
wasyeh flapiu, ta Diakiu, kotoryi wam sliwbu Boioju widprawljajut kotory
molatsia za wasy Dusz, ta za te: siero by was Bih mytoserny wyswobodow
ix sey nedaty i daw wilnosy urywaly. — Wony was nauerat: siero Bih mytoser
nyj lubyt Pokruju wolniu, bo wy wsi polaki, choer po kusku howonyte; bo to
kaly tykko traska peremenyty wasz jazyk. — Wony to ust wasyeh Popy i Diakia,
uwoimiat was widpysiahi, bo wy wsi prysiahaty jestia na wimust wotyeras,
koly wasy prawa zachowajut. — A moskali nerachowaly tykko was miurat.
Siero to iak Kapytan sprawnyk albo apesor przyde do was, to kardyj ma do z
skony ne wyskeryt, a win sobi prompuie, ta iesere pastloju pastkury was kro
pyt. Ofor wasyeh Popy ta i Samy Blahocreshnyj wasy Bratja budut zawas
i w deniwnoicy Boha prosyly, bo to dobry ludz — budut prosyly siero by wyho
nyty tykko moskaliu, kotoryi z was chudoba porobly — i Bih wam widpra
syt, bo te z waszymi planamy, ta swiaszczennymy hotowamy wiatysia
za ruky dlatoho, siero by was uradnyty, ta apesony i przykarerzki nomueryty.
My idete protywu wasyeh uradnykiu, kotoryi nepozwalajut wam wilnosy
urywaly. — Nure dobry Chrystijane! Duch Swiaty, Myriane z wami!
Przemyslesia za ruky, a zrobyte miysko, siero by wyhonyty i nedatysia mo
skalam, siero was tupiat z sekury. — Kotoryi z tych schoere z wamy dera
ty to jomu dajete pokiy, tykko skowerytsia iohu siero by neobmanus was, a ko
toryi ne schoere, to trastia maty iohu, nehay marne propadai! Kotoryi was
maie Rapsnyciu, to nehay bere; — a ni, to berlyte cery ta rata, serpy i kocy i byny
dobre pu zauszhu moskowskujaju jucha, siero by poswity nedodalyta, i darma chli
ba nejta ta konytli neryta! Nura! Bratia wotynici, ta Podolei, Ukrainci! Bih
z wami i Chłopieli z wami motodei, a nare naradnik, siero to z Francuzami
dobre nizam moskaliu, i lipsze nyc ludzi kowczuho! — Wszak erutyjste sro
wam dobryj koral Ukrainci wornyhora propowidaw, koly iesere Poma
kowsky buw naszym korolem? Ofor win skaraw: siero zapiat desiat lit
Polsia Polzeju bude, a to win skaraw 1780 hoda, i teper rychtyk tomu piatde
siat lit. — A to dobry buw koral, i orewer ciuje zlyte swoje nyhdy nerbre
chaw. — Witek jomu Hromada Chrystijane! Bys musia ta nedaymysia! Sek
nam skaraw motodei Chłopieli z prokoku bynduju czeres sedyry, i z Bi
tym bodom! W Jmnia Ociea i Syna i Swiatoho Ducha, i myri i priemo i w
witi, wiskow! — Zaborowa Polska, Zaborowy Hromada! Z namy dobry
ludz za namy! —

popisat Euj. de. de. de. de. de.

Mieszkańcy Litwy, Wołynia, Podola i Ukrainy!

Opatrzność dzierzająca w ręku losy Narodów, pozwoliła nam w dniu 29 listopada r. z. przewrócić kartę nieszczęść naszych i zacząć nowe życie pod hasłem Ojczyzny i wolności -- a echo powstania naszego już się odbija w piersiach każdego Polaka, ięzącego od Dźwiny do Dniestru pod iarzmem Rosyi. Już Reprezentanci Narodu zgromadzeni na Seymie, przystąpili uroczystym aktem w dniu 20 grudnia r. z. do rewolucyi i uznali ją za narodową; już manifestem swoim ogłosili w obliczu Europy całą Polskę z kraiami do Rosyi oderwanemi za niepodległą; już wreszcie w pamiętnym dniu dzisiejszym złożyli Cara krzywoprzysięcę z tronu Piastów, Jagiełłów i Sobieskich -- i cała Polska, zbrojna, wolna i niepodległa czeka z niecierpliwością chwili uderzenia na wroga.

Rodacy! rozłączała nas haniebna grabież, lecz iednoczyło braterstwo i wspólne tylu wieków szczęście i niedola. Czas już zrzucić brzemie ucisków i pohańbienia, któremi waszą godność otrętwić usiłowano! -- Przypomniycie sobie, że ze krwi waszey zasiadali długo potężni Królowie na Tronie Polskim; że dziadowie wasi hetmaniąc nielicznymale dzielnym hufcom, przed któremi dzikie tłumy pierzchały, kruszyli kopie o mury Moskwy i rorządzali berłem moskiewskiem. -- Czyliż ciągle brzękać będziecie kaydanami, które wam wróg na wieki przeznaczą? Czyliż nieuchwycicie za rdzawą szablę, którą wam Ojczyzna podaie? Czyliż ięk synów i braci waszych w Sybirze i na Kaukazie nie budzi was wśród nocy okrzykiem *do broni! do broni!!*

Daley, odważcie się bydź wolnymi! -- Uyrzycie wkrótce powiewające chorągwie nasze i na nich białego Orła z Pogonią -- wtenczas spieszcie, poświęcajcie majątki i życie, i walczcie wspólnie z nami na smętarzach naddziadów naszych dla zbawienia wspólney Ojczyzny. -- Walczcie! lecz i pamiętajcie, że walczymy dla wzniesienia przybytku wolności. Walczcie! lecz i podawajcie dłoń bratnią uciśnionym ruskim Sławianom -- i środ okrzyków wolności, iedną ręką im oręż, a drugą wskażcie przymierze; a wtenczas wspólnie zawołaią z wami: precz z groźnemi ukazami dumnego despoty, czekaia nas prawa iakie sobie sami utworzmy!

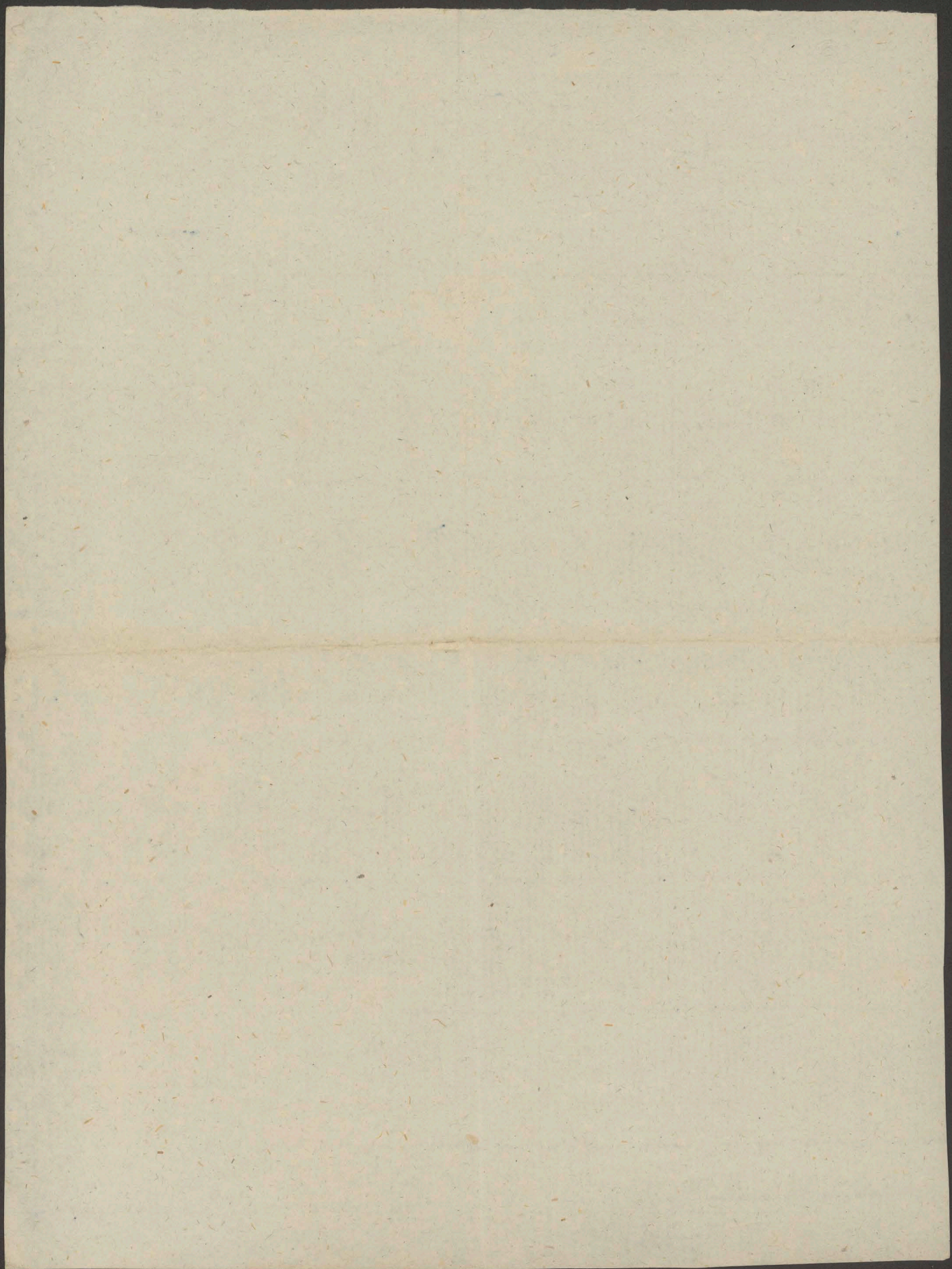
Rodacy, przeznaczenie nasze iest wielkie! patrzy na nas Europa, ludy wolne patrzą na ostatnią walkę samowładztwa z wolnością -- meztwem naszym skarcimy wiarołomstwo, zatrzymemy dumę, staniemy się narodem niepodległym, potężnym, staniemy się tarczą Europy. -- Niech żyje Ojczyzna!

w Warszawie 25 stycznia 1831. *Wolni, Polacy.*

Dziiesięć przykazań Ojczyzny

1. Tam jest twoja Ojczyzna, nie jestem Eudziemio ani Domem niewoli.
2. Nie bój się miat imię Ojczyzny przedemną;
3. Pamiętaj abyś dni swoje swięcił dla Ojczyzny
4. Cui Ojca twego i Matki, twojej; to jest: Kochaj Ojczynę i Wolność i wszelki chęć aby twoje imię długo żyło na łupach Ojców Twoich
5. Nie krabiłaj oziębłości, twojej Ojczyzny ^{z swobod narodowych}
6. Cudzego Krainę Lęzy nie pobieraj.
7. Nie kradnię grosza publicznego.
8. Nie składaj świadectwa przeciw rodakom swoim to jest: nie bój się szpiegiem ani donosicielem.
9. Nie porządaj Krainę sąsiadów swoich.
10. Ani domów ani Bogactw, ani żadnych rzeczy które ich jest. Bój się miłował Ojczynę, wolność i wszystko szkiego. serca ze wszystkich sił swoich, a jak dla siebie samego, bój się staraj, aby wszystkie Narody swobodę doznaty.

z poprzemianą wy. D. 1794. r.

Modlitwa !

27

za Polskę.

Boże Świata, Stworco Nieba i Ziemi, w Twoim rozkła-
sa, łowi i Narodzio gina, lub utyna, podług Woli Two-
jój. Boże niech Polska będzie szczęśliwa, ! Wotamy
to Ciebie Boże ! wotamy ! zmiłuj się nad nami, nie oddalaj
nas ! Wotamy jakto dzieci Ojca naszego. ! Wotamy ! bo w Tobie
jednym nadzieja nasza ! niech się spełnia, wyrokli Twoje Pa-
nie, ale na Twali sprawiedliwości Twojej, niech Polbraci -
Miłosierdzie Twoje przeważają, winy nasze, niech Imię
Twoje o Boże ! będzie światłem i nadzieją, narodu Tobie
poswieconego, nie dopuścisz, zguby naszej, a wtedy
wielki wielkowi będzie, będzie podawał pamiętkę, opatr-
ności i Łaski Twojej. Amen.

Modlitwa !

za walących Praci.

O Boże potężny, nadaj Duchu Wierzy pobożności na-
szym Wojownikom - Racz pobłogosławić ich Szlondary
i zostaw na nich stady ich Świątości, która wrodzają
nada wiary, skonającym, odzywaj odwagę Walera, cyklo, od-
dalaj swą wyreckmoena, rękla, w przy ulkie, rary nie przy-
jacielskie, bądź dla nich ławera, w śladym przy spadku

tej wojny. Ostoi' nas Two, Mocą, a postaw na cele na-
szych tego zwycięzającego Aniota, któregoś uisł naprui-
czenie H. syryjczykow, towarzysząc nam niech ochroni
te Staba, Polokę, która Tobie jedynie jest wiara, powie-
nie z swych grucio. Obdarz smiałością i odwagą, na-
szych Lotnierzy, udziel rozweleku. Naczelnikom na-
szym a pownie zwycięzemy. Spuśc na naszych nie-
przyjaciół Tuka bojarni i oblatkania, rozprosz ich
i oddal od granic naszych, adaj Taszkawy Proie swy-
cięstwo, i pokój i eieci jest Twoją Wola.

O Stwoorca Wszechmocny btagam a Twoje Półogosta,
wieniestwo dla wosyotkich bijących się, a osobliwie
proszę Cie za Pracci, przyjaciół, krewnych iznaja-
mych, racz ich ochronić wrod bojw, zachowaj ich przy-
życiu i zdrowiu, oddal od nich eien' niebezpieczeńst-
wa, niech wosyotko siegście towarzyszym i dopo-
maga do pokuteurnienia, chwata, ich przed sieg-
cia. Niedrzecaj Proie Taszkawy! te modły moje,
które składam z prokorą, u nóg Trona Twoego.

Matko Jesusa Najświętsza Panno Maria! w spie-
raj nas Twoimi Modłitwami oswobodz nam Polokę.
O Proie Wszechmocny, niej siłość nad tym narodem,

nie karz
a pownie
Styżokai
wości, raus
com, zerio
na, byja j

Wielki
wniej pan
oddal, odn
trwozi po
czynku n
nawre po
ste obyer
obcy. M
Ozdoby,
podczby
pełnieni
wali utr
oddalili
ści, ma

nie karz nas, oswieć nas Twoja, święta, światłością,
 a pewnie powyciężemy i poprawimy się w naszych spo-
 łecznościach. Jeżeli jest Twoja Wola karać nasze niepra-
 wości, nasz przetrzymany na światliwych przebaczyć winowaj-
 com, pozwalając aby spokojność i pomyślność przywrócić
 nam, byś jak najprędzej w Ojczyźnie naszej. Amen.

Prośba.

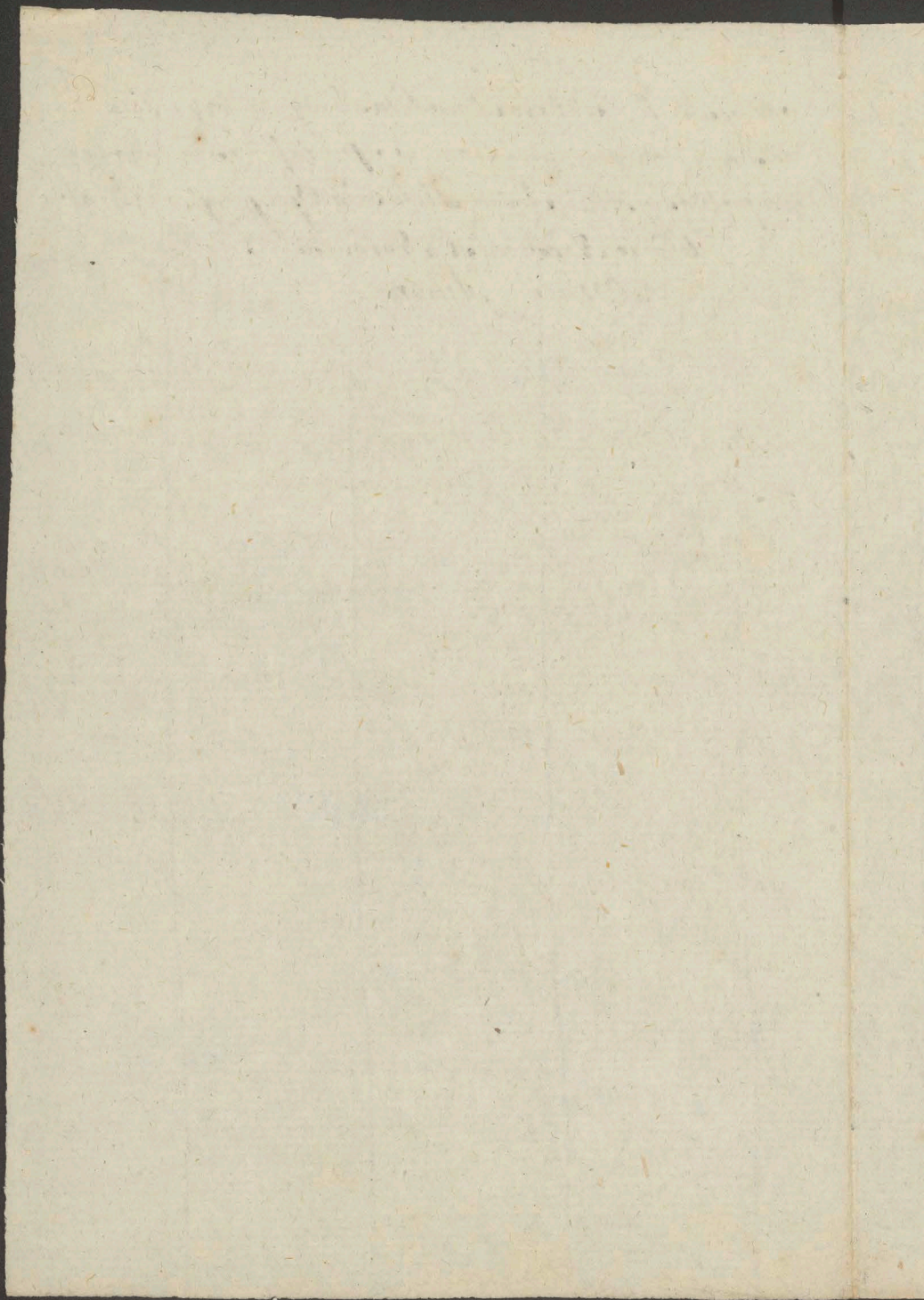
za Ojczyznę.

Wielki Boże! opiekuj się naszą Ojczyzną i spraw aby
 w niej panowały Cnota, Spokój, Jedność i Obfitość,
 oddal od nas okropne wojny, abyśmy mogli bez bojaźni
 i trwogi poświęcać się naszymu pracom, i w dniach odpo-
 czynku niewinnemi zabawami do nowych spraw udę-
 nawre pokrzepiać, spraw aby Młodzieńcza racjonalna cy-
 ste obyczaje, pełne niewieścia wrogą wosły dotychczas,
 aby Matka w dzieciach wzięła swoją najmilszą,
 Ojczyznę, aby rady Starców były słuchane i szanowane i wiek
 podobały, abyśmy wszyscy szukali szczęścia w wiernym
 pełnieniu naszych powinności, i w pracy, katow znajdo-
 wali utrzymania Sposob. Aby Urzędnicy nasi nie
 oddalili się nigdy od prawdy i sprawiedliwości, ludzko-
 ści, miłośności, i umiarkowania. Aby prace naszych

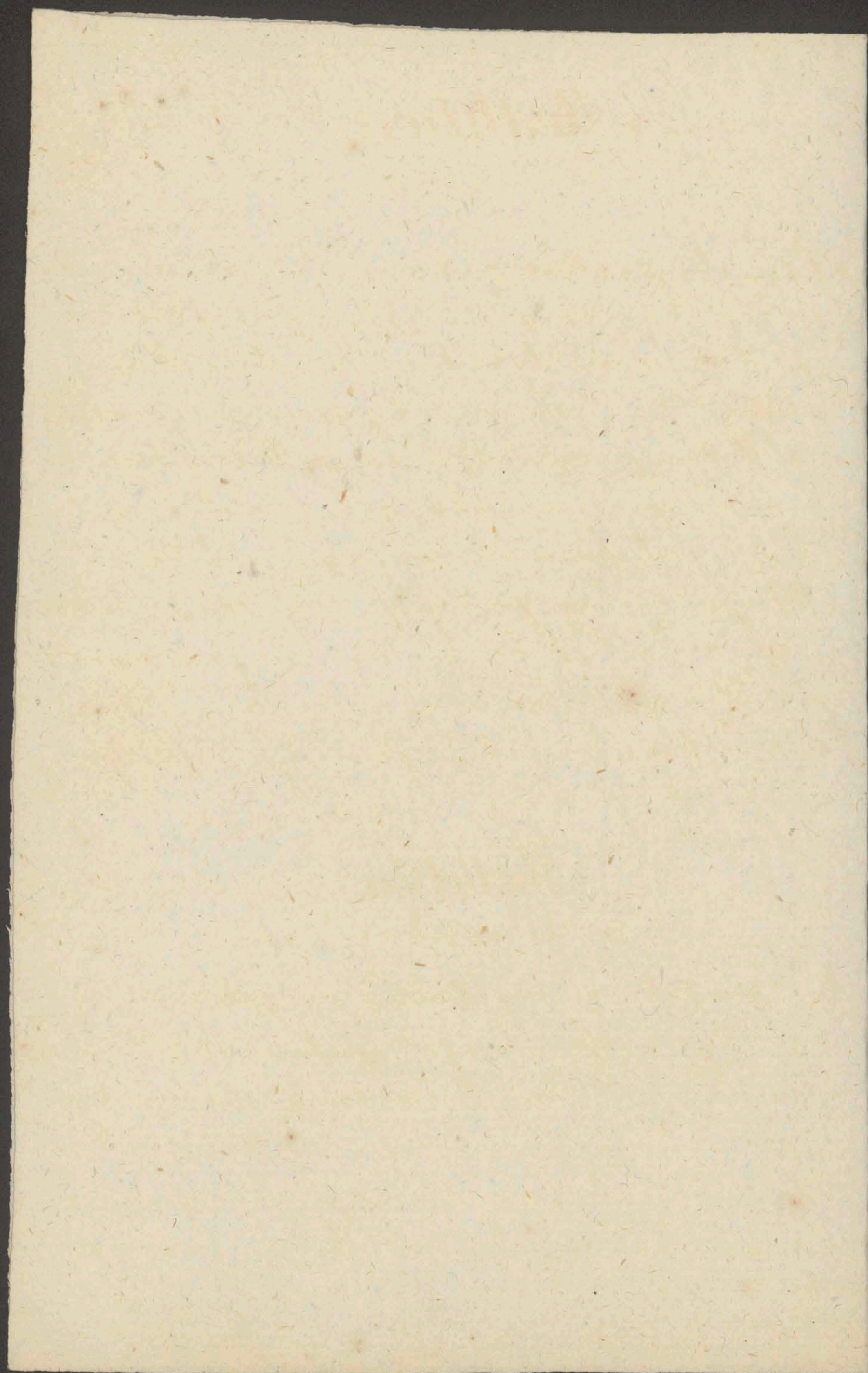
uczony i szlachetny do odkrycia wirtecznych spote-
czestw wynałazków. Racz nad wszystkie spo-
żyny Proze! zachować naś od siebie nas ków i pakdo-
cen domowych! zmizka Serca patwardziato duma,
niemo wiecia, i remota, spraw aby wszystkie oby-
watele Kościoła i Ojczyzny i w Jaśnem dobrze zro-
zumiałemu Interesowi a robili ofiarę a wszystkie
namiztuowei, które by ich odwozici mogli od ludzkości
spokoju, i zgody, i od wszelkiej miłości porządku. Zgro-
madzamy się tu w całym celu, abyśmy się zezili. Wzrostki
Proze. i w obecności Twojej parzeczyli w sobie nawzajem
miłość bliźniego, składając uścisk swojego Ołtarza
wszystkie na sta nichgi, przyrzekamy w Obliczu
Twoim, iż nie takiego niezachowamy w pamięci, co-
by mogło w sercach naszych odgłuchać miłość Ojczyzny
i ludzkości. Zabraniamy sobie wszystkie przyrodzo-
nych nazwisk, wszystkie wspotobywatełowitawych,
uważać będziemy jako Praci, choćby innego z nami bys-
zowania, i gdyby się zdawało że wa, w błędzie, Tagodna, namo-
wa, będziemy ich nawracali na drogę prawdy bez sprzeczek
i kłótni. Jeżeli byśmy niemożliwego przyskoc, będziemy
uwitali i jednać w sobie i ich stracimek przez nasze serce
przywiązanie do prawa, i przykłady wszystkich Cioł to,

29
warszawskich. Włoga stał się łitościwy i dobry. Poie.
na tym dobrym zamiarom, w spieraj nasza odwaga,
i zapal warszawskie Serca Miłosiecia, Czeryzany, a wkrótce
będzie Narod nasz Narodem.

Praci Amen.

2 papierm. Eug. Schreyer

Proski do Cechu.

Quod capita, tot sensus.

Pomaceni a Niemiickij

czy ten tytuł należy do tego co widać?

I.

Il est
pour
mais
c'est d

Il est louable à la verité de travailler pour soi même, pour sa femme pour ses enfans, pour soulager la calamité de quelques necessiteux; mais servir sa patrie c'est un degre de vertu infiniment plus elevé c'est le desir, le beau feu qui brule les belles ames

Proximat 1° cel tego pisma Pater Dziall

Wszystko co i życie ma przegródzona potrzeba myślenia o sobie — każde stworzenie myśli o swoim byciu umysłowym, człowieka o byciu umysłowym i moralnym. Pomysł ten ostatni, t. j. staranność o utrzymanie i polepszenie bytu umysłowego, u niektórych ludzi i niektórych narodów tak ma małą objętość czyli sferę że przechodzi w Egoizm — utrzymanie siebie i rodziny swojej, nieznanie niedostatku, wywołanie jakichkolwiek uciech przemijających, i jakiegokolwiek oswiecenie umysłu własnego dla własnego użytku, bez względu na resztę otaczającego świata jest dla bardzo wielu ludzi sukcesem skończeniem — taki samolub na matem się ograniczając zostaje kosmopolitą. — Nie wiem exco modo przypisać że ten kosmopolityzm nigdy nie przyłączył do Polaka — Pragnienie takich wyższe, tęsknota za swobodami należącemi się godności człowieka, chęć widzenia w bliżnim równego sobie i ustalenia szczęścia nie swego ale swoich: to są anamiona tej wrodzonej cnoty tak zwanej miłości Ojczyzny — cnoty, od dzieciń i pasarzów całego świata Polakom aż do namierności przyznanej —

Dzieje narodu naszego też nam niezbitę podają tego przykład: że naród Polski nigdy nie miał środka między wolnością a niewolą — to jest że albo był nadto wolnym jak dawniej albo takim niewolnikiem jak teraz —

W porządkach był wolnym w życiu Patriarchalnym — Był wolnym pod pierwszemi Królami, chociaż ci niezmiernie nieograniczeni i prawie samowładni byli; ale niemając nawet wyobrażenia Tyranii, i nieśmiałości tak we krwi ludów podległych, jak tegoż czasu Władcy, nie przywiązywali wiele do władzy rozstrządania życia i śmierci, i myśleli że radą i uszygnię powołaniu swoim, kiedy naród swój płowidzą w pole i robią mu sprawiedliwość to domu. —

Był wolnym pod królami poprzedzającymi kiedy
nastąpiła praca i Senat rzymskiemu równy
wolnym pod królami obieralnemi bo sam do
tronu miał prawo — najwolniejszym przy
zgonie swojej wolności w czasie nieszczęśliwej
Anarchji pod ostatnimi trzema królami —
Od tej Epoki w ciągłej zostaje niewoli aż do
dnia 1. t. j. R. 1831 — Kto zna dobro, pragnie
dobra, a jeszcze więcej go pragnie i tęskni za nim
kiedy mu go odebrano — rozwiązana zagadka
dla czego w Polsce może więcej iść przywiązania
do kraju i swobod niż w innych narodach —
Kiedy się straciło — Dobra, co się miało najdroższego,
i toż samo znowu mieć się chce, trzeba pomyśleć
nad sposobami wydarcia tego powracnego nam
dobra — Żeby wydrzeć trzeba sposobów wydarcia
żeby dojść do sposobów wydarcia trzeba iść przez
przychylny stracenia. — O przychylnach klęsk
ziemi naszymi ananych i w Dobrze, lecz takich
które i w nich nie dają odwrotu, i nawet
na przestrożę w dalszych naszych krokach nie-
postawa, jak na przykład napady Tatarów,
Liberum Veto, Języcyżm, niedoleżności Królów
i cetera, samilerny; ale szukamy przyczyn
takich, których i nadal lekać się mamy. —
Wpływ mocarstw obcych i przez to pobyt wojsk cu-
dzorzemskich na Polskiej ziemi — Niezgoda przez
dumę i osobisty interes magnatów — i uproszczenie
chłopów przez odmówienie im własności i oby-
watelstwa, były niezaprzeczenie najwrażliwszemi
przyczynami upadku Polski — To jest czego chce
dowieść historyjnie. —

Rozdział II Dzieje Konfederacji. —

W roku 1673 kłótnie między Panami i Szlachtą były
powodem że ta ostatnia na prośbę Panom i protego-
wanemu od nich Konduszkowi, obrata królem Wis-
niowickiego człowieka bez zastug i anaxonia — i
choć Panowie przeważnie Szlachty ulegli jednak
przez to węgierski kamień do ciągłej niepokojnej
Anarchji państwa. —

W krótko potem 1696 pierwszy raz wstąpiły wojska
cudzoziemskie jako Opiekuny na polską ziemię i
opiekowały się nią przez półtora prawie wieku —
Wojska cudzoziemskie jako Opiekuny na Polskiej
ziemi — ~~nie były~~ te były Saskie w
liczbie 10000 — dany nam gwałtem Króla niedoleż-
nego

Traktat

1° Ko

2°

3°

Krim
Tatar
Dop
woj

Traktat nadprucki

Augusta II^{go} wprowadzity zbytek niewiesciactwa i intrygi obcych ministrów, w kraj wojenny, otwarto i niegdys' sasiednim narodom za tarne stuzacy.

1ta Konfederacyja

Po kwi przelewach o tron kiedy tenie August II^{ai} anowu sie na nim odziewy, Polacy nieprzywyka- ieni iexere do jarzma zrobili Konfederacyja Tarno- grodzka pod przewodnictwem Leduchowskiego - potrzebna powstachna potaczyla i Panow ze Salachta - jednosc ta i zapat iuz miaty swego dokonai dzieła i pozbyc sie batwana, kiedy Rosyja etamawray

Traktat Prucki z Turkami w którym sie obowiaz- rywata nieposilac nigdy wojsk swoich do Polski; weszta w nia i krola z ~~rod~~ narodem 1707 R. pogodni- ta - skutkiem tej zgody rozbrojenie Polskiej Armii i zmniejszenie z 30 tysicy na 18000 - Anarchia Monarchizmu - Demokratyczna! narad na 14000 Mil kwadratowych wśród narodów mocnych i chytrych, bez wojska! iakie widoki na przyszlosc?

Znowu wojska obce daja Polakom krolu Augustu III Brückla ministra godnego swego krola -

2ta Konfederacyja

Wciazu tego panowania Czartoryjszey bracia Au- gust i Michał z przyczyn niewiadomych czy dla uratowania narodu tym sposobem czy dla zabezpiecze- nia tronu Elektorom Saskim, czy iak ter inni mnie- maia dla iakich widoków, wchodzi w zwiazek z Austryja i Rosyja, robia plan zmiany Trzedu na Monarchja Absolutna wciazgaia do tego planu Branickiego, i na Sejmie w Głodnie 1752 strasza Selachte stojacymi na granicy wojskami Rosyjskimi i podpisujac kar- gwi Stotrydziestu Senatorów podpisato, Mokronow- ski wyrywa pismo, przebia sie przez tlamy i u nogi Branickiego drze to dzieło Rosyjskie; przekonywa starca który go sciska, krywa tym smiatym caynem Sejm i zamiany Czartoryjskich. - O dobra zgastej rodziny Trz^{ci} Ostrogskich, które 2ta Czartoryj- sey nieprawnie powiadali, iuz miaty rajoc' krowane wojny- gwi przeciw glosowi całego narodu i Krola Czartoryjszey

sita sprowadzonych Rosyan przy posiadaniu tychci dobr utrzymac sie i wlasnemu interesowi tylu ziemkai po- swiecie' chcieli: Kiedy Rewolucya w całej Europie inne wskazuje widokai Panstw osiennych cele przesko- dzita tej walce - odtad ciagle Partye -

3ta Konfederacyja

Branicki Konfederacie przez Mokronowskiego - 1762 Sejm zerwany niezay ich zamysly -

Krim Gueraj Han Czartoryjszey i Poniatowski sprowadzaja Moskali - Tatarski pragmata Smierc' Krola Augusta III 1763 r. -

Rosyja wyciagnac Wola całego narodu za Branickim - Czartoryjszy wojska -

4ª Konfederacja.

otwarciu idą przeciw woli całego narodu - w Litwie ich partya popierała Mafalscy przeciw Radziwiłłowi - Obior Króla - Chartoryjscy osadają warszawę kossyanami - izbę wyborową swoimi płatnierzami i cpa, wybierają Króla dla wolnego narodu - Młota Chowski Marszałek Sejmowy niepodnosi łaski i niechce zagaić posiedzenia póki zamek z Partyzantów a stolica Polska z wojsk obojęk nie będzie oczyszczona - życie marszałka w niebezpieczeństwie Czichy Mokronowski smiatosia swoia wyprawdą go z izby i przez szeregi żołnierzy, i sam cudownym sposobem swoie unosi życie - Sejm niezwołany Kasie Branickiemu utracił godności Hetmana - Reppin post rosyjski i Branceki Tatar z rodu kreatura Katarzyny i przyjaciel Poniatowskiego wypędzają go z Gierzyny - chroni się w góry do Lysu - Radziwiłł przesławiony przez partya Rosyjską, po wielu bitwach wygranych w towarzystwie żony i siostry swoicy, otoczony Moskalami i wojskiem Brancekiego przepływa Dniestr i oddaje się gościnności Turków - o sromoto! najdzielniejszych dwóch Mezów, iedynie dobro kraju mających na celu wypędzita z ziemi

W tych warunkach ojczyzny ożyczył się Panowania...
Dwóch szlachty na rusztowaniu, jeden w Litwie, a jeden w Polsce - Henryk Egirna.

Przez inni król Stanisław Poniatowski przeciw woli narodu i obca sity na tron wyniesiony, nie mógł zbawie, owszem przychylnie się do kagtady Polski - Gdyby przysłał wypicki wszystkie niedożycności tego monarchy, kabaty, bezprawia i okrucieństwa pogranicznych dworów i wojskich, przez toby to zakres pisma tego - a) to tytko powiem co potrzebnym zda mi się do poparcia mego zadania.

5ª Konfederacja

Inny zwrot biera rzeczy - Chartoryjscy w niezgodzie z Reppinem i Królem biera stronę narodu - Reppin z Dyfidentami odsuniętymi od urzędów formuje Konfederacja Rudomska - na czele jej Stanisław Brzostowski - Król do niej przystępuje - Skutek tej konfederacji wotający o pomstę: Kajetan Sołtyk Biskup Krakowski, Andrzej Latuński Bisk. kijowski Wacław i Seweryn Przewuscy uwiezieni do Rosyi i na Sibirya - Najzastępcisi ludzie w ojczyźnie, najlepsi Polacy ze srodka Polaków i w oczach Polaków wywizieni z kraju jak zorojcy! o kanko! wieczna hanba!

Dziatem tej konfederacji byto takie utworzenie nowego kodexu z przychylny karstych stosunków między Rosyją a Polską, jakby mogły stosunki dwóch państw oddzielnych i niezawisłych od siebie mieć

a) Piotr Chubierca T. II III i IV 19

Taj...
Se: da
naty
Kajiel
Kobak
Kom 1

6ª Konfederacja

Rosyja
Kaporca
Klesin
ida na
Kudra
Kray
ich do
wyraz
Panów
Hum

Taj Radomską konfederacją II. wpływ na prawa jednego z tych dwóch państw —
 fe: dadata in digne. Jednak byli jeszcze ludzie w Polsce — uważali nad Ma-
 naty Polakami i ródem i myśleli skrycie o jego wyzbawieniu. Działania
 Jędrzejów i Radom i myśleli skrycie o jego wyzbawieniu. Działania
 Polakowi, pasiepa — wielkopomocnej konfederacji Barskiej. od tej epoki się zaczęła
 konfederacja — Joachim Chreptowicz z porozumienia się z Kras-
 nowskim Bisk. Kamienieckim pozostał po dworach i po
 całym Kraju protestacje przeciw nowemu i Radomowi —
 Przez nuncjusza Napierskiego dostało się to pismo przed
 oczy Króla; zadrał, awanturę o skutku leż nie zmiernie
 przedsięwzięcia — Sejm się zebrał w barokowej ilicji
 Czystań Kodeks przez większość części przytomnych wys-
 mią, ale przez przytomność Moskale już miał być
 przegrany kiedy śmiało od innych Wybicki Posel Pisma
 siki sejm zebrał, nie tracąc czasu wiać na konia, uciek
 pogoni Prussian i tym czynem koniec Konfederacji
 Radomskiej potoczył.

6. Konfederacja Krasiniski Bisk. Kamieniecki i wyprzekony Soltysk
 Barska Bisk. Krakowski powzięli pierwszą myśl ratowania
 Ojczyzny — Bisk. Kamieniecki tutaj się po obcych krajach
 i Dworach, bo miał być schwytany i rżnogo z Soltyskiem
 Ocznać losu — Przebierał się on iudnak i w Polsce i w Warszawie
 czasem niepoznany bawił i działat. — Brat jego Michał
 Krasiniski, Józef Putawski z trzema synami i synowcem
 i Franciszek Potocki pierwszy raz 29 Lut 1768 wzięli
 się w Barze i Konfederację zawiazali.
 Na pierwszy ogłos tej konfederacji Repnin Kazi Polakom
 wotał Rosyja na pomoc — Wiele bardzo podpisano prośbę
 do Petersburga, ale na Lubomirscy, Sanguszkowie i Czar-
 torzyjscy naukowem doświadczeniem, i tyle już razy w celach
 swoich zawiedzeni protestowali przeciw temu, ale w całej tej
 chwalebnej sprawie zostali neutralnymi —

Dzielnicy Regimentarz Podolski postany z królowskim
 wojskiem na Konfederatów — po krótkiej bitwie wojsko
 przechodzi na stronę dobrej sprawy a wódz wraca sam do
 Popyanie buntów stolicy. — Prawie cały naród bierze partya Konfederatów —
 kaporców — ci pod w Podhajcach staie Joachim Potocki na czele Kon-
 federacji Flakickiej — Symon Kopsakowski i Radziwiłł
 Kleszka stary Putawski z garstką swoich wypędzony na Wo-
 jaskach w Litwie — Międzyński i Jerzy Lubomirski i Matej
 Polscy i Zakrzewski w Zakroczynie — Po wielu bitwach i
 wyrezygnacji swoich — ma wejść z Tatarami narad do Ojczyzny, ale
 zostali zaradą pochwycony i umiera w więzieniu —
 Przynajmniej jego sikonu było rzdwojenie między nim a
 Joachimem Potockim — dawno już temu Panu niedostrawie-
 mia było, że najmniejszego urodzenia i majątku szlachcie tak
 dobre miał imie i tak wielkie znaczenie — pochwycił

spodobności i aby Puławskiego oskarżyć przed narodem o to, że
jest tatarskie wojska wprowadza do kraju, i niewyglądając w
jakim celu udato mu się — Próż tego Pan ten pamięta o
sobie i o bliższym osieroceniu tronu — Synowie Puławskiego
nie rozważają się tym podstępem, bo nie widoki własne ale
mitosy Ojczyzny Kazata im się poświęcać — Chwata nam wiocem
nieśmiertelnie mejawie, wam tyłku podobni mogą zbawić Ojczyznę!
W krótkie najinotory a braci wzięty w niewolę od Rosyan i
uwieziony do Kazanu — Karimierz najstarszy po długiej obronie
Okołów przeciw kilkokrotnej sile Rosyan setką i smiałostią
ratuje siebie i swój oddział — Franciszek brat niewiedząc o jego
wojściu scianami Dniestru myślał że inni ostatni został ichi daley
garkha swoja walcząc za wolność — Jakie było zadziwienie i
jaka radość obudówk braci kiedy się poznali anaberali nadpodru
waniu w Samborze — Franciszek był w Misie — Karimierz my
ślał że w nim ratoga królewska obległ miasto — już się zaczęła
bitwa kiedy wojska poznawszy się wrajem, wstrzymały leć się
mające krwi strumienie i krowawe ciosy na usiisk ramienisty
bratni. — Razem ida ku Litwie — Sapieha się z nimi ta
cka, dojść do Wilna, liczący nieprzyjacieli ich niepuwera
pod Stonimem okrywaia się chwata ale nieosiągają celu i
w lasach Augustowskiego przed przemożną pogonią chronią się
Bierzyński zelaehie z Sieradzińskiego partyzant Dworu Saskiego
wykudra od Radziwila 600 ludzi abrojnnych i w pierwszej
potyce z Moskalami ich traci — Ledwie Saje dobry oficer
z bractka do Konfederatów się dostaci —

Odwieczca im po
polaku, ratuje
Kazan od napadu
zbuntowanego
Chopstom —

miał 40. Turków
w otokach swoich.

Dzielniejsi z
Konfederatów byli:
Miazynski, Walewski
i Sarrakalinski —

w Czeszochowia.

1772.

1778.

Rada Konfederacji ma się zbierać w Glinianach — Pierzastepian
dwóch nieprzytomnych naczelników Krasinskiiego i Potockiego.
Niedolężność dwóch od Turków Pułaków w pomoc przytanych
wodzów Mechemet-Emina i Moldawangi Saje Rosjanom
przemocne zwycięstwo i ratowania Barskich który narady swoje
do Biaty, Taryna Eperies w Węgrzech przenoszą — Tymczasem
Karimierz wytrzymawszy długie obleżenie od Drewicza i Artyl
teryi Pruskiej za pomocą Lareby przymusza nieprzyjaciół
do odstąpienia i pobija ich — Sanckowicz przeciw natarciom
Suwarrowowa obroniony przez Dumourier i Sajea — Sprawa
Barskich już znówu gorę braci pochrpata kiedy niewiezony
more chci smiaty cajn Strawińskiego i Sankawoskiego w por
waniu króla i adrada Kurmy ostatni im cis zadaty — Jedni
gtawa natorzgli, drudzy przeniesli się do Braczeau w Prowancji
z kad protestacje po Cwrystkich postali dworach — Karimierz
Puławski Bohater tej Konfederacji porząd do Amerykigida
w sprawie wolności zginat pod Sawanaek. —

Pierwszy Rozbiór Polski.
Na Sejmie nielegalnym 1773 mimo wickopomnego poświęcenia
sie Rajtana i aporu gorliwego Korsaka i innych Postan,
Adam Poninski, zdrayca, którego imie niech będzie witanie
spraklete, zrobiwszy się sam Marszałkiem i przeniosłszy
do domu swego narady Sejmowe rozbiór Ojczyzny swojej
uprawniti i Sejmem potwierdził, za co od dworow dooree
zaptacony i przez Rosyan ściżciem zrobiony. — Rajtan
kiedy się ozajciu prze obec Mocarstwa udeilonych im przez
Poninskiego Krajów dowiedziat, rozgrypat z rozpady szklanki
z który pit, potknał sekto i jako Prawy Polak tejsromoty
nieprzeriut —

Na Sejmie Kodex przez Lamojskiego utwóriony nieprzyjaciły
przez Narod — Najwainieczira, do tego przyzna była

a) Maria Teresia jako Królowa Węgierska przytanyta Galicya
do Austrii.

1790
Pr.

7a Ko

Postow
dzielni
byli to
Karshi

Plich
17
gna

Kosa
Ozara
Anka
na r

Wien
przek
oddac

Okr
stawa
Ogior
Gedr
i pl
2-ku

17

mysł uwolnienia Polaków, uwolnienia ich od Prusacyj
i równania ich w oczach prawa ze Szlachtą — Przesądna
i Ciemna Szlachta przywykła do ucimiania i
przewodzenia, do tego prawa sama sobie z postępowaniem
przywłaszczając, myślała, że wszystko utraci tracąc ostatnie
swoje przywileje, ostraciła i idący sposób rządzania narodem
i oparła się podstępem i siłom sprzymierzonych na
Polskie tupieżców —

1790 związek z
Prusami —

Więzi Sejmu nieustającego wymowa i raport Ign. i Sta.
Potockiego, Wybickiego, Stanisła Weissenpofa i Niemcewicza
zabezpieczyła ustawą z 3 maja 1791 Miastom i Mieszczanom
był, i nadana chłopom wolność osobista, bez nadania
im iednak własności —

7ª Konfederacja

Polki rakwitnae miały swobody i nadzieje, kiedy zawzięty
na zagładę naszą szlach i Moskal naszyta Konfederacja
Targowicka — Wierni przekleci Branczki, Feliks
Potocki i Seweryn Arzewuski, niedotężności Króla, i
rada bezcelna Fryderyka Wilhelma Króla Pruskiego
rozdzierają znów Polskę — Daremne meztwo
Josefa, daremne zwycięstwa Kosciuszki pod Zielencami
i Dubienką —

Postawiono się
dzielnie opierali
byli także Kimba
Karcki, Gostawski
Plichta i Chodko.

Na Sejmie w Grodnie mimo oporu Szydłowski, Kras-
nowskiego i Skarajńskiego i wielu innych postów,
nieodwrotnego i Skarajńskiego i wielu innych postów,
byli także Kimba, Karcki, Gostawski, Plichta i Chodko.
Daremne zwycięstwa Kosciuszki pod Zielencami
i Dubienką —

1793.

8ª Konfederacja

1794 = Kosciuszko staje na czele nowego ogólnego
powstania w całej Polsce — Obrony naczelniestwo
w Krakowie — Madaliński z Brygadą swoją Tacy się
z nim — I Warszawy kilinski, Sierakowski i Dziatyn
si wypędzają Moskale — w Litwie Jasinski 170
ludzi biorze w niewolę i wypędza 2000 Moskale z
Wilna — Emuda powstaje — Mieszkowski dźwiga w Karlandyja
Niemojewski w Wielkiej Polsce — Kopei, Wyrzbowski
i Larinski robią powstanie na Wołyniu i Podolu
Gdyby w tej stanowczej chwili w tak wielkim
powstaniu nadali byli Polacy chłopom
obywatelstwo, byłiby narodem —
Miliony Mejów wolnych waleracych o dziedziiny
swoje byłiby wypędzili z tatwoscia tysiące płatnych
zobierczy — Ale kilka dziesiąt tysięcy nieuregulo-
wanego wojska, niestanowiąc siły narodowej niema-
ty się długo opierał trzem mocarstwom — Walecyosi
i poświęcenie się Kosciuszki okryły jego i Polaków
stawa pod Racławicami, Szachocinami i Małejowicami
Ale nabyć stawy nie jest wroćenie bytu — W ostatniej
bitwie skwytany od Moskale Kosciuszko, a z nim i
nadzieja narodu — Wawrzetti bez zaufania Wojska
nieśluga się Moskalom opierał — Turarow po
rzeci Pragi obejmuje Warszawę — Niepotrzebny
cizar zżemi Król Stanisław w Grodnie składa
koronę i iednie konarzy zycie do Petersburga. —

Winiawski
przekupiony
oddaje Kraków.

Okryli się taki
stawa; Dobrowski
Ogiński Miecznik
Gedroye Winiowski
i pld Szachocinami
z Łest. Sangusko

Winiawski przekupiony oddaje Kraków.
Okryli się taki stawa; Dobrowski Ogiński Miecznik
Gedroye Winiowski i pld Szachocinami z Łest. Sangusko
Wawrzetti bez zaufania Wojska nieśluga się Moskalom opierał — Turarow po
rzeci Pragi obejmuje Warszawę — Niepotrzebny cizar zżemi
Król Stanisław w Grodnie składa koronę i iednie konarzy zycie do Petersburga. —

1795

Trzeci Rozbiór Polski —
Skutkiem tych trzech rozbiorów wzięta Austria z Polski 2205
mil []

III
mil II ziemi i 4,200000 Mieszkańców
Rosya 8742 mil II ziemi, i 6,200000 mieszkańców
Prusy 2642 mil II ziemi, i 2,400000 mieszkańców
Tak w przeciągu lat 23^{ich} naród 14000000 mający
mieszkańców wymarany z dziejów ziemskich z tysiące
nieszczęśliwych Ofiar wywiezionych na Syberya, a
najdzielniejsi jeźdźcy po więzieniach Pruskich i Niemiec
O Legionach tyle tylko wspomnę ile ich dzieje
miały wpływu na losy przepytej Polski — Duch umar-
tej Ojczyzny narodził się razem przepowiadający jej
nieśmiertelność blasku się za granicą — Jakim odrodzenia
kłita w Legionach — Dąbrowski w Medyolanie,
Kniaziawicz nad Dunajem walczyli za obcą sprawę
myśląc że za swoją — Chęci Polskich nawalników
były zawsze niszczone zamianami Napoleona — Chcieli
oni mocni kilkanastotysiącami przebiec się do rodzinnej
ziemi i raz jeszcze Dzwignąć ją z jarzama; Ale stawy
narodu swego, i w tamtego wyniesienia chwały Despota
zimno mierzył uczucia Polaków i częsci ich karat
zginęli w Egypcie, częsci w St. Domingo i reszcie
w Europie, ale za francuską sprawę —

9ta Konfederacya.

W roku 1806 po odniesionem na Prusakach zwycię-
stwem przez Napoleona zwycięztwie Kiedy Francuzi do
Poznańa weszli zdato się w wybita godzina wybawienia
Dąbrowski, Wybicki i Radziwiński robia aderwe
do Polaków — Prusacy wyciągają z Kalisza i Warszawy
Pospolite raszenie we wszystkich polskich prowincjach

1807

zajetych przez Prusaków — Napoleon w Warszawie
bitwa pod Friedland — Pokój w Tilsit — Skutek

Rosya dostaje Obwód Król Saski Wielkim Księciem Warszawskim
Białostocki częsci Fryderyk Kodeks Napoleona dosyć stosowny dla
Lomżyński — Polaków — Gwardya narodowa — wolność osobista i
równości w obliczu prawa chłopom, i własna adminis-
tracya zabezpieczona nim X^o Warszawskiemu —

Składato się to X^o z Departamentów: Poznańskiego,
Kaliskiego, Płockiego, Bydłowskiego i Warszawskiego
miało 2000 mil II i dwa miliony mieszkańców —

W roku 1809 Austriacy w Wojnie z Napoleonem
idą na Warszawę pod dowództwem Arcy X^o Ferdynanda
X^o Jozef po długim oporze pod Danyszem wpuszcza
go pod różnemi warunkami do Stolicy — Wojska
polskie przechodzą na prawą stronę Wisły — rada
woienna idą do Galicyi — Dzielny Sokolnicki
przechodzi Wisłę narad odnosi przeważne zwycięztwo

10ta Konfederacya.

w Gorze, i niedopuszcza Austryakom przejść na prawą
Stronę — Poniatowski bierze Lublin — Pelletier Łomża
Dożniński Jarostaw — Sokolnicki idzie spiesznym
marszem na Sandomierz — Kamiński na Lwów —
Dąbrowski i Wybicki Konfederacya Wielkopolska —
Sztwart i Wajasyński bronia dzielnie pierwszy Cęsto-
chowy, drugi z niemną chwałą Torunia — Kosinski

Kosinski i Biernacki z noworacjami pędzą Niemców
 do Błoni — Ferdynand z Adjutantem swoim Neippergiem
 wynosi się w nocy tak skrycie z Warszawy, że nawet wartki
 zostawia, które kawiety Warszawskie rozbrajają — Dobrym po
 drodze Sandomierza leżąc zaszar z niego wypędzony; wchodzi
 do Lwowa i zmuszony przez Kamińskiego wyjechać z niego —
 Tymczasem wchodzi Rosyjanie w 48000 pod Galicyjnym,
 niby na pomoc Polakom, ale nie niedzielnia; przeciw-
 nie Kraków dla siebie opanować pragną, lecz ich w tym
 X^o Józef uprzedza — Generałowie Austr. Modera i Mohr
 mając licząc 12000 wojska zmuszeni kapitulować —
 Książę wchodzi do Krakowa — Podkownik Rzeszowski
 i Podpółkownik Strzyżewski pędzą Austriaków aż do
 Bukowiny — Pierwszy pobija i bierze w niewolę Gene-
 rala Bukingę pod Bruzianami — W całej Galicyi już
 sprawa Polaków zaczęta brać górę kiedy zawiadzenie
 broni między Francją i Austrią potoczyło tamże zwy-
 cięstwom Polaków i odebrata nadzieje Galicyanom
 wybicia się — Tak drugi raz już Napoleon o sobie
 tylko pamiętając interes narodu, który już dla niego
 prze poświęcenie się swoje niepowinien być być obcy,
 poświęca swoim zamysłom —
 Pokój Wiedeński z 14° 8° 1809 przytacza do Nizstawa
 Warszawskiego Departamentów Radomski, Siedlecki,
 Lubelski i Krakowski — Kopalnia soli w Wieliczce
 uznana za wspólną Austrii i X^o Warszawskiemu —
 Rosja za to że była sioładkiem waleczności Polaków
 dostała Tarnopol —

14° Marca
 812

Smiertelna nienawiść Anglii i niesyła stawy Napoleona
 zmienia stosunek Europejski — Układy z Austrią
 wydają wojnę tych dwóch sprzymierzonych Rosyjanom —
 Tajne układy obiecywają przyłączenie Galicyi do X^o
 Warszawskiego, w zamian za Nizję która się ma dostać
 Austrii — Innowe nadzieje dla Polaków — Obrym nie-
 zwykłym i wszystkich zuzyciający, meztwo i dobra spra-
 wa zdawały się obiecywać wytworzenie ziemi wydartej od
 Rosyjan i zamartwychwstania całego Narodu — Wojska
 Francuskie przechodzą Niemem jako Krowa — Fluta
 Polacki X^o Dominika Radziwiła wchodzi pierwszy do
 Wilna opuszczonego przez Rosyjan — za nimi Napoleon
 na czele armji swojej —

11° Konfederacya

W tymże samym czasie Sejm Warszawski przemienia
 się w Konfederacya — Fryderyk August ją upowaznia —
 Tadeusz Natusiewicz minister finansów wystawia
 potorem Kraiu i potrzeby zkonfederowania się — X^o
 Adam Karłowicz Czartoryjski Marszałek Sejmu staje
 na czele — Zapat nieokreślony w całym narodzie,
 osobliwie w Litwie — Najpierwszi Obywatele formują
 Regimenta i dają marżtki swoje — Wojska Polskie
 skryty się stawa pod Mirom, Smoleńskiem, Boradina,
 Katuga Bobrojskiem, Borysowem i Beresyna —
 Ale stawy Polakom nie trzeba było, bo tej już dosyć mieli,
 chcieli odrodzenia, ale stych do niego środków wzywali —
 Ufałi cztowiekowi, który im dobra niecierzył i tylko
 gwizdnie swojej ufał — a Bóg niepozwała cztowiekowi
 wierzyć w ślepe przetrwanie i wychodzić ze swojej
 sfery — Napoleon zwałony wysileniem, żywiołami

i nieszczęsna pomoc Szwarcemberga traci Armję —
Ale upadek Napoleona niepowinien był koniecznie
sprawadki zniszczenia Polaków — Rząd główny
konfederacyjnej brakowało Energji — Naród zdradzony
tylko kroćmi daremnie natężeniami i ofiarami ogra-
niczał swój zapas na blaskach wykrykach onturja-
amu i odebranach zatrwożeni tylko mogących Moskali
ale niedziatających dla sprawy — Miał być i prawie
żaden opór Polaków Rosyjanom — rozbijali prawie
dawali się sami — Tylko pod Kaliszem Koninem
po drugiej i w granicy Polski jak smiertelnych
konie żywota zapowiadających konwulsjach, bili się
pod Biernackim kawce dzielną Wielkopolską —
Książę Józef Poniatowski z kilku tysiącami Polaków
przebieł się przez Saxonję do Armji Francuskiej
i w niej nieopuscił —
Lwówkowi w Paryżu — Rosyjskiej Rady w Polsce —
Wielki K^o Konstanty reformuje Wojsko polskie —
Kniaziowie, Wojacyński, Paszkowski wychodzą
ze służby — Traktat Wiedeński 3° Maja 1815
Odcina Pomorskie do Prus, Wielką do Austrii,
odosobnia Kręć pospolitą Krakowską, i resztę ob-
ciętego K^o Warszawskiego dać imię Królestwa
Polskiego pod berem Carów Rosyjskich. —

Rozdział III od 3° Maja 1815 do 29 List: 1830 R

Traktatem Wiedeńskim pięć Mocarstw gwarantowało
nowemu Królestwu Polskiemu jego Existencyę — Pod
berem Carów Rosyjskich miało być oddzielone,
niezawiste konstytucyjne z własną reprezentacyą
i Administracyą — Jakoi Alexander ~~dużny~~
imieniem wskrzesiciela Polaki idąc za popędem
wyobrażeń liberalniejszych do których może wy-
chowanie go przysposobiło, a młody umysł i serce
z łatwością przyłomęty, niezepsuty jeszcze wpływem
Ministryum Wiedeńskiego, zdawał się istotnie
pragnąc dobra naszego — Na pierwszym Sejmie 1818
dał się słyszeć: "ze Konstytucyą taką sobie Polacy utoria-
według wyobrażeń takich jakii on starał się mieć
zawsze, t. j. najliberalniejszych, pokaze mu drogę
iaki rząd ma w innych swoich krajach zaprowadzić"
Spodziewam się mówi daley, że utorycie Prawa
zapewniające wam dobra najdroższe, to jest bezpieczen-
stwo Osób i własności, i wolności Opinji waszych —"
Konstytucyą utorzona równała wszystkich w obliczu prawa
zastrzegając odpowiedzialność Ministrów i zabezpieczając
wolność Druku, osoby i własności —
Wykroczenia przeciw tej Konstytucy w pierwszych
trzech

37
trzech latach były niewielkie. — Opozycja Deputowa-
nych na Sejmie pierwszym iukholwiek była stała
i mowa Alexandra obiecująca, jednak niestosowność
Kodeksu Karnego z obyczajami i cywilizacją narodową
i nieograniczona władza marszałka jakiego Wincenty
Krasinski na tymże Sejmie wzywał, ale rokowała
Prawodawstwu Polakiemu skutki. — Jakor niebawem
rozporządzeniem z dnia 31^{go} czerwca 821 największe
ograniczenie wolności druku; dalej zagroźona wolność
osobista; Monopolia; nakłady państwa samowładne
i inne naruszenia zaczęły się iedne po drugich wdzierać.
W roku 1820 na Sejmie smiałością głosów Wincentego
i Bonawentury Niemojewskich i Józefa Gostaw-
skiego większością 117 głosów przeciw 3, izba Polska
sprzeciwiła się projektowi Procedury kryminal-
nej i nieodpowiedzialności Ministrów. —
Prawe to postępowanie osiągnęło nieukontentowanie
Monarchy. — Oderwa ministra Sekretarza stanu
Królestwa Polskiego z Petersburga dla przyrzyn-
nity finansowych zdawała się zagroźać Polakom
wcieleniem do Rosji i Prawda że finanse były
niewnajlepszym stanie mimo to że Królestwo
Polskie nieustrzymywało tyle Wojska co Wo-
Warszawskie, ale przyrzynę tego było nieostrożenie
Konstytucyą zdawania rachunków narodowi z
dochodów i wyhodów krajowych; i rzez niepojęta
przez piętnaście lat ani razu Sejmowi nieprzedstawia-
no Budżetu —

1825 — Sejm który miał być co dwa lata teraz ar piątego
roku zwolany — uprzedziło go rozporządzenie
anoszące jawność rozpraw Sejmowych. — Premożniej-
sze członki opozycji gwałtem oddaleni węgłią
Sejmu z Warszawy — tak na na niemyj
Sejmie utworzone zaprowadzenie Banku narodowego.
Alexander 1^{ty} umiera — Poruchy w Rosji przy
wstąpieniu na tron Mikolaja wykrywają ślady
spisku — Już dawno bojarin samowładce
zaprowadziła była tajną Policję i podłe szpiego-
stwo między otwartych i zamkniętych z swego karakte-
ru Polaków — Prześadowania osobiste i więzienia
bezprawne były już znane w Królestwie Polskim;
ale teraz dopiero bezwstępnie na jaw wychodzą
ohydra szpiegów, tych tchem swoim ludzkosć
Kazających gadoś tuszera — Leczania uwiezio-
nych w Rosji odkrywają spiski w Polsce —
Gwałty — zupełne stratanie nogami praw-
iakiichkolwiek — Niekna ludzie z sroka ludzi —
Najpierwi Obywatele z grona rodzin porwani

IV.
i w podziemnych języcy sklepieniach —
Okrucienstwa, jakich ani Inkwizycye
Hiszpańskie, ani wiek XVIII^{ty} ani Syrakuzy
niewidziały —

O! Polacy! darmo was burziliwymi i
niespokajnymi wystawiają pióra niektórych
pisarzy zagranicznych. Święta wasza
prawość w alegtyości, wierze i pobłaznianiu
przełożonym aż nadto może być posunięta,
kiedy się nieznalazła między wami młoda
repa, która by serce rozdarła jakiego syna
lub brata niepodniośto na kary godną,
waszych prześladowców Hydre! i nie-
zerwało paniebnych więzów! — ale cześc
bracia! waszym szlachetnym sercom
i waszemu rozumowi, umielisicie czas
zemsty wybierać!.. —

1829

Mikołaj zaprzysięga Konstytucya — Z
uwięzionych niektórych przez Sad Sejmowy
pod łaską dzielnego Piotra Bilińskiego,
uwolnieni —

Ale mimo przysięgę Mikołaja, druk
równie ograniczony — pobyt wojsk
Rosyjskich w kraju — Arbitralność
Ministeriów — prześladowanie, trwoga
i nieufność między Rodakami —

1830.

Rewolucya w Francyi — Rewolucya
w Niderlandach —

Cesarz

IV

Polaka Austroja od czasu 1^{go} zaboru wzięła ty politykę
Austriada. Polaków z Niemcei i z niwaryi - i tak idzie
Do celu drogi. - Zaprowadza swoje prawa, sekoty,
Administracye i Urzędnioków - woysey Niemcy
i woyotko po niemieccku. Akademia Krakowska
co 4 wieków otrzymała znowi i w dawowie Akademia
tworzy, gdzie woyotko i woyotkich ioyotkoi
uczony przez po polsku - Druk tak dalece się od
isk tytko u niwaryi cenzorów porwała;
to jest: to tytko wydrukowai porwotł co nie rozumiay
Kongres Wiedeński na którym woyotkim prowinyom
Polskim narodowoi gwarantowano, tytko zrobid
da Galicyi ze gramatyki polska w materyk
skolach zaprowadzono i w Uniwersytecie pod
imieniem literatury polskiej, Gramatyki
pedantycznie i dwoi powierze chawni wykładai
porwolono. - Aby niwaryi, niwecq morenie
i fizycynie - moralnie niwecq raz zniwaryem
isk wyrey, mówitum. Drugi raz następnice mi ypoobani
Przez 3^{ty} klas od wiekoi otanowiyiyk narod polski,
t. i. Panów, Szlachty i Kłopotów, iest, na całym przestroni
dwiakta niwaryi i tytko w niektórych krajach pod
Austroji napowaniem bodeytk. iestnicieq kasta
nowa: Urzędnioków - Cato rodziny w na Urzędach -
Oyowie, synowie, bracia - niektóre urzeda adaiq sic
Oyoi da niemcui dziedzierzami iestli nie w liwoi
prowoty to Kollateralny - Skłoty trzymay się za ręce
i pomagay sobie wzajem - a ze ię nie do dobra narodu
nie przywiazanie bo z innego mieca kanciom niwaryi
iest tplemienia i ziemi swojej niwaryi, jawna ze niwaryi
posiadacza ziemi - Posiadacz dobr niwaryi nie
Starostain swego nie robi niwaryi, do urzedu, ani
woyska, ani stanu duchownego nie przydzie, bo go
wocdzie Niemcy ubiegaiq, i celu w obciabie by niwaryi
nie wotnieq sobie tle przytysem. Wtenecq tytko co i nacay
i estli ma takie wolności, ze sam Mandatarusem wotem
Oyoi more, bo iako Mandataruse byli Representant Dominii
da Urzędniokami się bratai i po zobioronym protokule
Kłoty zamknai lub wybi morez - niwaryi fwić moralnie
bo moralne zniwaryi Bywatele Galicyjskiego iest Nulla
Kutkiem traktatu Wiedeńskiego zaprowadzono w
Galicyi Seymy, które ze litowai i w niwaryi przyiq
zobne, w niwaryi przyiq.
Niwaryi fizycynie: Podatkami które w niwaryi
i nieograniczone wie iestce powiektoryie się mogące.
W niektórych krajach różne wq podatki, a w Galicyi woyotki
Bankocetkami, które podług woli Kłoty emienia i na
których iest kilka razy Bywatele na głowe potracibi,
clami od drogi - od Skrytów - Loteryq - monopoliami -
sprzedaiq soli drozy w kraju którego iest potodem
i w darsnoweicq, iak za granicq, - i niwaryi ganiem
do rozszerzenia się i wzrostu handlu, przybywai manu
faktur, ale owozem utrudnianiem i niwaryi gradzaniem
przedwiebierois.

niezary narodzić się w tym przez umiarkowanie moralne,
 co tak rozumien: tak ludzie bogaty ma kilka woi i
 kilka synów - niemniej dla nich żadnych widoków
 ograniczyć musi ich życie na okręgu ziemi na którym
 są, uważali - dzieła majątek na kilka części - podatki
 i ubóstwo stać nieporównanie ogromnego majątku
 przyrobili - ich dzieci będą mieli więcej pieniędzy a wamby
 nie prawie - Tak majątki drobniejsi próżno to się miesz-
 kanie Galicji nie jest obywatelom i że inszego zawodu
 nie ma prócz zawodu prostokowicia - w krajach Konstytucyjnym
 i bez znaczenia fizycznego można mieć
 i naukę moralne, ale pod rządami ciemnych i degen-
 eracyj fizyczne, a nigdy moralne.

Prawa Galicyjskie jakkolwiek są zawikłane i
 patenta nadto ciężkie, jednak są dobre i sprawiedliwe.
 ale ich wykonanie rozwinęło i ciemności nie sprawiedliwe.

Stan chłopów jest średnim między chłopem i chłopem
 Rosyjskim a chłopem polskim - nie jest bynajmniej
 ale nie jest wolnym chłopem - przywiązany do
 ziemi, niemający własności i obciążony panowaniem, ma
 jednak opiekę sądu - Spokojnie wielu w Galicji
 byłoby niezaradkiem, gdyby urzędnicy byli gorliwi - ale
 ci tak często nieobacznie nadzwyczaj wadzą swoją
 i kłopot poddanych z dziedzicami, tak a nowa kłótnia
 właściciel pamiętny dobrze przygotowania: kto w tym
 ten iudzie, i wcale więcej uciemiężają tych biedaków.

Wojska w Galicji jest najwięcej węgierskiego, ale
 są i galicyjskie Regimenty austriackie i chorwackie,
 ale oficerowie niemy i duch niemiecki.

Taki jest stan rzeczy we wszystkich krajach
 stanowiących dawniej polską władzę Góki, która
 jest celni piernik niemieckiego - nim dalej pójde
 wróć się do zadania z tego w I Rozdziale Chwałki
 dowiedzieć się były najwęższe przyczyny upadku

- 1: wpływ obcych Mocarstw i przede wszystkim wojsk polski;
- 2: niezgodność przez osobisty interes i duma magnatów;
- 3: odmówienie chłopom własności i obywatelstwa.

W 11^{ty} przywiezionych tu przebieżenie konfederacji,
 nim do stanu trójniewolnego rzeczy przyszedł,
 widzimy że pierwotnie dwie polskie przyczyny
 przyczyny najokrutniejszej działalności za konfederacją
 miłogostnem dla nas a przeciw konfederacyjom

mającym na celu dobro narodu. Co się tyczy 3^{ty}
 pomysłu, t. j. zrównania trzeciego stanu mi-
 kanców polski w obliczu prawa, może potrzeba
 jego nie dożyć iasno z przyczynami tej działalności

wyplęwa, nim zaczęły ten pomysł rozbiore, twierdząc
 że przez własność nadane chłopom widać narodowa
 byłaby uchronić pierwotnie dwie przyczyny i niedo-
 ruszyć tytuł króla kraju i jego rozbiore. Bo
 trzy najwęższe konfederacje Barocka, Kocińskiego,
 Kordecka i Warscewaska z 1812. były nieawodnie się
 utrzymały,

gdyby cały narodu zmuszane były większe to jest:
gdyby Ektos będąc bywałem bronid prau swoich
i Holandosi w ten czas nie gwałtowi wojsk mieli by
byli Putawscy, Kosciuszko, i A. J. Jozef, ale Holandosi
nie statych ciotnicy ale wotnych wyzwoi.

Dosiedlony przegryzł upadku polski, zdajemy
sie ze gdyby ^{nie} Holandosi dawno był i dawna prauwoi
wielkosi; tyk trach potra bliwyci wrodkosi: -

1° Wroga wypędzić i iadnyk wojsk nawet przymia:
roznyk niekpuwca i do krajowego - ras i ciotku
obeym mocarstwom o tyle porowolci o ile ich Holandosi
gabinetowe i polityka Non interwencyji stana
zrobi mogg. -

2° Władze i wplywo Auzotokratow ograniczyc
iuk moina najwiecej odbrai im nadziei zostai
osobistych przez Monarchia dzedzicna Konstytucy
cyra, i wezwanie obuy Dynastyi na tron -

3° Aby sie wdazaj cily, Dwiagnyci powikozyci
cily zmuszowg przez Gwardya narodowe
po miastach i nadalnie wolnosci i wtkonosi
Chlopom po woiak. -

Rozdział IV. O Stanterarnicy.

Herder w Historji ludzkosi mówi o

Stawianach: "Kiedy z czasem w Europie
prawodawstwo i polityka zamiast ducha
wojennego co raz bardziej spokoyna pra
cowitosc i stale stowunka ludow mioty soby
utwierdza beda i musz; na ten czas wytak
znakane a niegdyz pracowite i rozsilive
ludy obudzicie sie z stugiego uspienia, uwol
niecie sie od wizziow i ciako wtkonosi waszcy nicy
wai bzdziecie piktoryk kraj od mora dazy
tychiego az do rzeki Muldy. (a)

To co Herder mówi o Stawianach i co przy
postepie cywilizacji o woryotkich uciemnio
nych narodach powiedziec moina, nie glosm
wianego ducha ale glosm doswiadczenia i
niezbodny kolei oreczy, do polakow tenaz sie
da zastosowac polay z narodow Stawianickich moze
najwiecej maia cywilizacji; polay ~~z narodow~~ byli
niezaprzeszenie iedna z najsmoenniejszych galcy
Stawianow; polay iuk byli narodem w calem
znaczeniu tyk stowak i w rasy tyk iuk roznyk puzki
kolei, ze potrzebe bycia narodem zhalizy

a) J. G. Herders Ideen zur Geschichte der Menschheit
4. Theil - Wien 813. pag. 32.

Samotrymania równowagi w Europie; jeśli w
1830 przyniesie Rosję do pokoju z Turcją,
po tylu Rosji zwycięstwach - jeśli 830. uprawniona
wyklicie się Belgji, to niezaprzeczenie dziś kiedy
wzrośnie wola Rosji, samowładztwo Mikolaj i
republika dążyć do Depozytarna sprzymierzenia
Kaci się się obawia, uszczelnienie wplywów na boję
Europę i utrumienia europejskiego obywateli, tego
wielkimi pod klbiny dobroczynnym skrytem same
to tak bowiem wcale mbratni i filozofne - dziś
mówi Anglia nie może chwalić postępowania Mi-
kolaj i musi się sprzeciwić gwałtownemu
wzrostowi Rosji - od czasu hotelaria swobod
swoich i wielkimi Anglia jest jedynostajną w
postępowaniu - co Lord Castlereagh chciał,
być chciał Lord Grey.

Francya. Narod ten miał zawsze coś wyjątkowego
z nami - waleczności, otwartości i miłości wolności
były przymioty zbliżające Francję z Polakami
i do pobratymstwa - ustugi i klbiny im bec
naszej robili korewici, i które nam nie są im
wybągrzone, nakładają na nich obowiązki wdzięcz-
ności - wamania i swiętym robi ten obowiązek
nowy u nas zainicjowany sług ten: że War-
szawskie powstanie zadłoniło ich od napadn
zwyczajnych Mosarstia i goty na nich natężone
na polską spadną - strachem i prawie nam
dobra się i dużej chęć dopomóc, ale ich
ministrum zawsze jest w takim gotowieniu
i dopomóc nie może - co dla nas zrobił następcę
Chy P. Borgia, P. Choiseul, a nawet P. Dumouriez.
Tenże ten bardziej kiedy sama rzecz się ustawa
nieowana, kiedy pieniężne Rosji iście fakem
Krolu i wio wnetru utrzymuje, kiedy wreszcie
dalekie i wibe lody i od nas dzieła, a morzem
da braku polskich portów, do polski porocz przy-
nieś nie może, a w portu Rosji iście nieprzebranie
stich Krolu nieporwała ich systemem noninterwencji.
Jedna tylko medycyna gabinetowa i porządek
lub w sprawie pieniężne może być z ich strony,
i to to ostatnia w tenże tylko iście państwa cecha
iże na naszą stronę same cudzemu dobrodziejstwu
niechęć się obagacie? a.)

a.) Prusy są zdolniejsze do podobnego usygnu-
towania i do świadczenia - proce Anny i Chytroni
dwojku pruskiego i turpiery wytkną tak Chytroni
o Krolu i wydeżyku w 1797 r. En sait que le roi
de Prusse profitant du desordre ou étaient les
monnaies polonaises avait en par les mains des juifs
se rendre maître de leur circulation, et les avait
en cinq ans fait refondre sept fois, augmentant
à chaque fois le degré d'alliage. - V. H. p. 76.

Turecja. Turecja jest mocarstwem iedne które nam
 najbliżej pomiedz morze. Do czasu wzmagania się Rosji
 było interesowne Turcji iedno rękę robić z Polakami.
 Czyż nie pamiętamy owego sławnego traktatu nadpruc-
 kiego kiedy przetrzymywano i łowice nieschwytaną przez
 Romanów, niemniej wnie się nigdy do spraw polskich, co
 przyciągał. Dwuniemie nad polskimi ziemiami. Dwuniem
 tylekwi przynuszał Chłopcy do wywiezienia wojsk swoich z
 polski i w r. 1770. przynuszał ich niedobrym punktem
 z 1764. dwie armie swoje pod przewodnictwem Eminu i
 Moldawianki dał Polakom do pomocy. Cóż oddział żołnierski
 zginął z wolności polski walcząc po całej polsce pod
 Chorywianami i pod pułkowskiego. Kiedy wyszły dwie armie
 i Ministeria opuszczały Polaków. Turcy byli i Tatarscy
 podawali im rękę. Turcy wiele zależy na sąsiedztwie
 polski, ale Polacy tego doży nie rozumieli i nigdy
 w tak ciętych z nich zwycięzch nie byli jak by widać
 był ich - osobliwie w czasie kiedy Lawencya go odstąpiła
 Estonii i Szwecji wszelki wpływ na Chłopcy i Szwecji,
 a Chłopcy z Prusami weszła w zwycięzch. Turcy
 niekiedy niechęć teraz stała wymuszonego na
 niej w 1809. Karakani upomni się o Moldawii, Bessarabii
 Ale najmocniejszą pomocą naszą; zapewnieniem i wzmocnieniem
 nadziei jest Duch czasu - to jest: przewaga i taka godność
 człowieka nad postym uziarnieniem Chłopców nie biał
 rasy - czyż nie jest iasnie; otucha klada dzień wybuchną
 młozgcy Rewolucji w Chłopcy.

Albow zamianach wielkich i starowozych nigdy się
 na nierównych niemożna opierać wiodkach - w dziełach
 wielkich jak życie lub śmierć milionów ludzi, trzeba
 być ostrożnym - na domniemywaniach nie nie budować -
 trzeba mieć zawsze wódek wielki, mgły, chęć by być i tak
 powiem, rezerwowy, ale pewny że do celu dowiezie -
 może Bóg narządy swoje przemoukło by - może przegromi
 dnia Filozofa genewskiego ma się spisać, że: Chłopcy Bóg
 podbić i do końca podbić - może i ta polska rewolucja
 wciół wspomnionemi domysłami i podważona sąpatem i
 celem, zwalczają wroga i zwycięże musi się ze szponów. Ale
 przypuszczam że w Chłopcy Rewolucja dla gwałtownych ze
 strony bezgodu użytych rodków niemoż tak podo wy-
 buchnąć; że Dwory obecne i starami nie u zapamiętaniego
 samowładcy nie wytrzymają, a dla wewnętrznych słowaków
 więcej nie zrobić niemoż; wreszcie gdy Galicya i Szwecja
 niegwarantowane Kongresem niemać prawa od Europejskiej
 polityki i zjedania pomocy - mamże ginić bez nadziei od-
 zycia? albo co gorsza w wieczny zobowiązać niewoli? - nie,
 brać! na nie się niepuścić, naradnie niepuć rachuby;
 ani pomocy - własną, zwyciężymy się, bo ja mamy - bo nam ja Bóg dał - a Bóg
 nie nie dał darmo - zwyciężymy darmo jego na najwyższe nasze dobro. - Kiedy
 naród ma się i znowa przetrwać polskości owego: Anglia panem na morzu -
 Kowacz w górach nie przetrzymać wroga. Ale Polaka i ta w potu
 Polnik był nierównym Polakim Obywatelom, niemniej byli żołnierze -
 wroscim i wroscim Obywatelom i wroscim przez Chłopców, własności, a on
 stoi na swojej stronie, pacjentem wroscim i wroscim, jeśli bronić nie
 zebniemy rękami rozszewroscim i wroscim i wroscim, a on
 Chłopców tenkoniż, stowarzyszenia z listu niemać niemać z r. 1807. -
 Polska i wroscim i wroscim na nowo mić wroscim i wroscim i wroscim i wroscim
 inne prawa organizacyjne i wroscim, jak tektore i wroscim i wroscim i wroscim
 z rękami i wroscim i wroscim i wroscim i wroscim i wroscim i wroscim
 Dzielnie ze Chłopcami - Chłopcami i wroscim i wroscim i wroscim i wroscim
 więcej, z pod samowładności i wroscim i wroscim i wroscim i wroscim
 własności i wroscim i wroscim i wroscim i wroscim i wroscim i wroscim

Te
 ze
 obsz
 znie
 fa
 rec
 zcy
 wda
 en
 znie
 wal
 Lm
 Swe
 Ob
 im
 pa
 od
 L
 Ho
 cy
 Du
 wo
 i ty
 Ho
 m
 m
 w
 w
 w
 do
 m
 i s
 Na
 na
 w
 z
 a
 i
 r
 Ta
 b.
 c.)

VI. Rozdział V^{ty} O Włochach.

ponieważ uznano że świat został od razu stworzony
 cały, tak wielki jak teraz jest, a ludzi tylko dwóch, i
 że innymiż w nich ludzie obfitości inaię ziemi i
 obszar mieszkania, według wity uprawiania, części tejże
 ziemi mogli sobie przyswoić, osiadać i z niej wytknąć.
 Jak ziemia przez nikogo jeszcze nie była
 res nullius i przez pierwszego lepszego człowieka
 zajęta być mogła i tego niezaprzeczona stała się
 własnością. Tak ziemia opuszczona i przez to
 znów res nullius przez drugiego przybyłego
 zajętą, znów się tego niezaprzeczona własnością sta-
 wała. Tak po opuszczeniu ziemi nad Woltą, Odrą,
 Dnieprzem i Dniestrzem przez Wandalów, Alanów,
 Szwedów, Herulów i cetera zamieszkał tę ziemią
 Abotyeci, Angiary, Chrobaci, Luty i różnyh i innych
 imion Sławianie. a) — pierwsze ich życie było
 patriarchalne — osiadał z całym rodziem i mieszał
 do nikogo nie należał i robili się ich własnością.
 Z początku swego bytu równego nie miał ani
 Sławianin ani władcy ani niewolników — władca
 czyli moimniem był ten kto kierował i prowadził
 drugie rodzinę obywatelską miał własność, ale nie
 wolników nie było, bo każdy miał swój kawałek ziemi
 i tylko głowę rodziny za starość od siebie utrzymał.
 Gdy wdał się w jakiejś części umarł, osiadał
 miejsce narywał się puszczony; pierwszy syn
 mógł go zająć i posiadać. b) Te skrajne dawa
 własności były oraz własnością ogólną, czyli
 własnością całej rodziny; później całego pokolenia
 czyli tribus; a z postępującym czasem przy zapro-
 wadzeniu organizacji nowego rodzaju stosownego
 do potrzeb i obyczajów rozrządzonego i na rządy ple-
 minia, ogólną własnością tegoż rodzaju, ale zawsze
 i szeregowa posiadacza. c) Polacy Kłobucki
 Narocowice 1110: roku po akroczczeniu Chyżan
 nad Woltą i Odrą osiedla, a Nestor dopiero w 8^{ym}
 wieku Lechytami narywał, mieli po wydwin
 z życia patriarchalnego dwunastu latowadów.
 Stosunki rodzin obok siebie mieszkających i
 potrzeby koniowe co raz się mnożyły i kłóty im
 się zgromadzały i nad sposobami zapobiegania
 onym myśli — a to potrzebą ludai rozumnia
 rych i onym zaufania —
 Ze położenie Lechyi było otwarte i obszerne
 i się przyrodzenie samo przeczynało jej
 mieszkańców do ciągłego odporu. d) Sławianie
 Polacy nigdy nie ulegli, ale do odporu, zawsze byli
 a) pater Nestor. Bogusław. Narocowice. Szwedzi.
 b) pater: Selerel o prawach polskich —
 c) Chaussean Contrat social. p. 74. —

Ze tego potrzeba Woda. Te dwie wiec wodaze spoziego
i woda w iednym byly wobie, zwaney po roznych galpian
Stowianickich, rozenie: iak, kniazke, Supany, Stowiany,
Bojary, a u Polakow wiewady. Ze tego samy woda
poimny nastali Krolowie - obowiazkiem ich bylo na
byc poprowadzic i w domy sprawiedliwosci. Krolowie
Krol iako ieden z najdawniejszych osiedlow, i
najmocniejszy moze rodzony Patryarcha, mial
ziemi najwiekszy - proz tego, o ile byt wyobrazeniem
cetawu narodow tyle mial prawo do wlasnosci szere-
gólnych miastek i miast - to iest: mogl od nich wy-
magac to czego kraj potrzebował. Poimny tenze
Krol iako ieden z cetawu uwazany nabył prawa
do pierwszego zajcia ~~puszczy~~, czyli miysc opuszczo-
nych zimowca lub wycisnem wlasnosci nierozstawia-
cego naturalnych obywatelow - z tych puszczy rodo-
obytosci wlasnosci Krola czyli Regdu. Na takich puszczyach
Krolowie stawiali zamki, budowali miasta, ale zawsze
to bylo wlasnoscia Krajowa czyli Regdu, nie zas osobistego
Krola - fako wlasnosci cetawu zamki te i miasta byly
stawiane i utrzymywane przez czotki tej cetawu
czyli mieszkanow Kraju - eto obowiazek wlasnosci
ziemi. - Wzajem patryarchalnem wzajem broniti
Kraju napadniego od obcy przemocy - gdy iednak
z postepem ustalo kuziowych potrzebach w takich
wygodach miasta zamiechanie przez obywateli Kraju,
potrzebnych do jego utrzymania niewydaty planow:
rozrozniono stan Obrozcow Pyrzony od stanu robiaz-
czego koto roli i utrzymania tego stanu pierwszy -
Koznie te dwoje probid Bolstaw Krobnj - Obowiazek
bronienia cyryzny przechodzi z ojca na dzieci, tak iak
i obowiazek robienia koto roli Obrozcow Pyrzony nadat imie
Pyrzony czyli klasty - zastawieny w nadawac ziemie i zamki
scastella - Polnikom zas natorz obowiazki dawania
sepow, czyli zsypania po miarce owna i zyto do zamkow.
Poniewaz klasta becpetnie stwie wywkawa pectnita,
obowiazkiem bylo Polnika dawac podwode j. vectura, sub:
vectio / pod wzyotko co byly regdawe, t. i. pod magazyny
woienne, pod Krola i dwoia Krolewski, pod stugiregdawe,
iako to: Komornych scamerji: iak Marozewicz nazywa
sterwiniowczych scambelanow. Stawiti proz tego
podatek poradne, R. grozy sub od stanu, podymne
rogowei inne, mieszkanie podworowe od placu na
stowimie budowali, do Regdu i scastellany. - Poimny
kuzi celakta przy Krolach i scastella, zamki i sta-
scastellany w rzytce przechodzi saerzly, to obowiazki
dawania sepow i pomocy razna do stawiania i utrzymania
nia budynkow, potow, i sypania grobel, nabył prawo
szlachcie uwazania Polnikow iako swoich podanych
Niewolnikow iednakze nibyto proz tych, Krolow na
wojnie iako jencow wzieci, albo z diwolk wykupiti. a.)

a.) pater Dobrowiecki. prawda Ruska t. I. pag. 86.

Prze-
wice-
wyr-
ka-
opu-
upo-
nd-
zup-
vil-
nid-
rob-
vij-
ten-
bliz-
per-
du-
we-
50-
pr-
zm-
wpa-
dze-
pr-
u-
pa-
e-
a-
op-
in-
tio-
ta-
in-
ta-
b.) c-
in-
po-
su-
c.) d-
su-
gr-
du-
d.) e-
su-
zna-
fla-
Pa-

przynię wolności osobista robotników zaczęła być ograniczona
 przez przywiązanie do ziemi. Rozstrono prawem ze
 więcej jak dwóch lub trzech robotników razem ze wsi
 wsi niemożę. W niektórych tylko wypadkach Statut
 Karimiera Wielkiego pozwolił i w wyjątkim wiesi
 opiewa: a.) jednak Statut ograniczył prawo dziedzin
 upominania się o urożego robotnika tylko do roku czasu
 wtedy robotnik jednak oddany do jakieg wychożid
 zupełnie z podobowięt ków dla dziedzin i stawad
 się czadowiekiem wolnym. c.) - Władystaw pagietto uwol
 nit Robotników w r. 1422 od wycyżtkich danin i
 robot, i natorę dwa grose skłone od stanu zoran
 się mogęcego para była przez dzień jeden. d.) Klachta
 ten poddek przerobita na pańszczyznę - że takt ten
 blisko morg zawiera, a dzień roboty dwa grose sub.
 pewnie wart był, wypadto robotkowi od klidęgo stanu
 dzień panu odróbic. Dawniej szepione mieli robotnicy
 więcej ziemi, z tad wielka pańszczyzna, mogli mieć
 50 i 100 morgów, z tad 50 i 100 dni pańszczyzny narok.
 przez rozmażenie ludności iłow ich własności się
 zmniejszyla, a obowiętki zostały. - Coraz większy
 wpływ szlachty do kęda, i wita się ebrayna, i uprosle
 dzień moralne robotnika, zabarty z czasem równości
 praw i własności tak swanego chłopu, potworzył się
 układy f. sztokimwentarte f. między wdarńielami a
 poddanyimi i uprosnity te naduzycia. - e.) -
 Te są prawa które imia tenarńieyoi wdarńieie
 dobr nie tylko w polsce, ale w wielu innych mniej
 awiecochych krajach do poddanych swoich, i ich osob,
 i ich własności.

- a.) "Nisi in casibus his exceptis, ut si Dominus villa
 opprimat filium aut theorem sui kmethonis, aut si
 pro excessu aut culpa heredis ibidem villani bonis
 ipsorum depraedantur, vel in sententia excommunicationis
 per annum durant sui Domini ex debito: in
 talis casibus non tantum tres aut quatuor villos
 incolae abire possunt, sed et omnes ibidem habi-
 tantes recedant, quo uniuersis placebit. f. Vol. I
 fol. 29. de Villanis."
- b.) "Secus si de suo de mansione ipsius constitent, et
 intra annum iure ipsium non repetierit, et post
 post annum si ipsum repetere voluerit, restitue
 sibi hoc facere licebit. f. Vol. I fol. 49. De kmethone."
- c.) "Item quod kmethonum filii similita non poterint
 sine scitu et consensu Domini sui recedere, nisi
 qui studendi gratia literar anno quocumque ante
 duodecim luna etatis annum etc. f. Vol. I fol. 293. De
 filiis kmethonum."
- d.) Statuiniški Statertansgesetze in Galicien I Band
 pag. 8, 9, 11.
- e.) Swabii i wiażek pu mikotak si uwazh polskich,
 flandreses, albo villos iure theutonico locata: z tymi
 Rego lub wiażieie wchodzi w ugody, dobrowolne.

Wszystko co ciatowi jest świętem, wszystko co ma
moc nad jego umyślem i ciałem, wszystko to pod
postacią ludzką wola do rozumu i serca jego;
poenaj w ciatowicku brata! zrzuci zardzewiałe cięgi
prezdy, zapomnij o losie i zepartych ludzi z wy
iak! z gęb rozumem istoty natury - woi si jamię
do pokój kowu ię turow - i powie: kto jestes i
iaki masz prawo do uproszczenia rymu k tobi stowiu?
W pomysł ludzkości jest i pomysł sprawiedliwości:
Chłacka chce Konstytucję od króla, t. i. poddani
króla chcą, praw króla by ich zrównały z królem
Chłopi chcą Konstytucję od szlachty, t. i. poddani
szlacheccy chcą, praw króla by ich zrównały z szlachtą
iaki pierwsze jest sprawiedliwe, to i drugie -
Konstytucja od szlachty uprawnia swamobolnienie
i natancie wolnosci solnikow.

Co do wszystkich mowi ludzkości; do polsko mowi
polityk. Duda jest oita, i potęga narodow - W Grecji
kiedy pod regem niedolętnych Cesarzow wshodnich
dwa stany, Duchowienstwo i szlachta cęta wstader gear,
ngly i interesy swoy od interesu ludu oddzielily, lud bez
patriotyzmu i swiecenia dopusil Turkom wywróci
Chon Carogradski i zabkngi na jego swalich
Rizye Mahometa - Szlachty w Polozore ledwie
jest trzydziesta częć; niwtanowi wie ludu polskiego
ale 20. częć stanowią go, a tem w chłopi -

Roupeau mowi: Voulez vous donner à l'Etat
de la constance? Approchez les degrés extrêmes
autant qu'il est possible; ne souffrez ni des gens
opulens, ni des gueux - les deux états naturellement
inséparables sont également funestes au bien commun.
De l'un sortent les fauteurs de la tyrannie, et de
l'autre les tyrans - c'est toujours entre eux que
se fait le trafic de la liberté publique - l'un achète
et l'autre vend.

Przywisiemy ze krok ten ze strony szlachty by by
poswiceniem, ale skutki jego, byt ozygaty, iaki:
gori niewarte poswicenia! Mniei tytko, i chęci
zrozumieć przez dobre, nawet nie jest poswiceniem -
odanie chłopom gruntow na wolnosci
przywisiemy ryki dziecidom w oszczednosci i gospo:
dostow i przemyslowi narodu w ogolnosci.

Styl ta kłona byla celem pioma nimepręgo
nie jest moia wdawa. W Epokach najwielkzych
niebezpieczensztu polski, byla ona plodem dowiad:
czenia dobrych bardzo Polakow i umieiqy ch my:
ilei sęci - Zamoyaki stawny nauka i pętro:
tymem mazi, zrobic ia byt prawem w Kadexie
przedstawionym Seymowi w roku 1780. widziat on
ze mi wszystkie inne srodki ratowania Czępany, wy:
czepane, i twieden nikt nikt iezore ebawic ia moie.

Priniaje

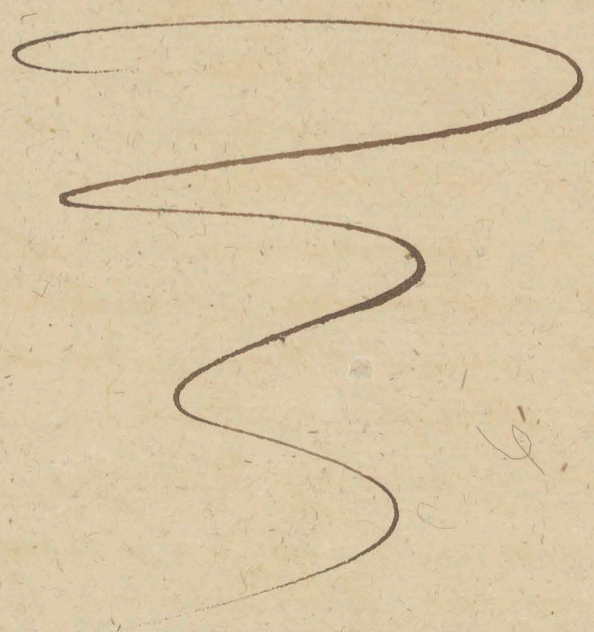
44
VII. Pieniądze Kasyjanki i przesydy składowy nieprze-
licy tego projektu - poźniej podczas seymu Konstytu-
cyjnego była ta myśl przynajmniej rozprawiona na
głównym i najwłaśniejszym miejscu - W roku 1807
Kiedy Napoleon nową dawał II° Warszawskiemu
Konstytucyę, jak dziełnie poprzedzi myśl to stał
Kowalik Najman, Główny, Radowski, Korodowski
i inni w listach o Statucie polskiem - Byli
także ludzie którzy ~~nie~~ czasem czynami dobra
tego dowiedli - Tenże sam wziw wspomniany
Lamowski i inne w r. 1870. w dobrach swoich Dzie-
żmiał, Joachim Chęptowicz w sekroren, Referendarz
Przobowski w prawowie, Stanisław Poniański
synowie Królewski, i Marcełek Madachowski
w swoich dobrach dali poddany w wolności, w którym
i uwolnili od panowania - Teżym dowiodł
taki skutek piękny czynów tych panów
zatem tu wypis z listu o Statucie polsk.
nika Najmana.

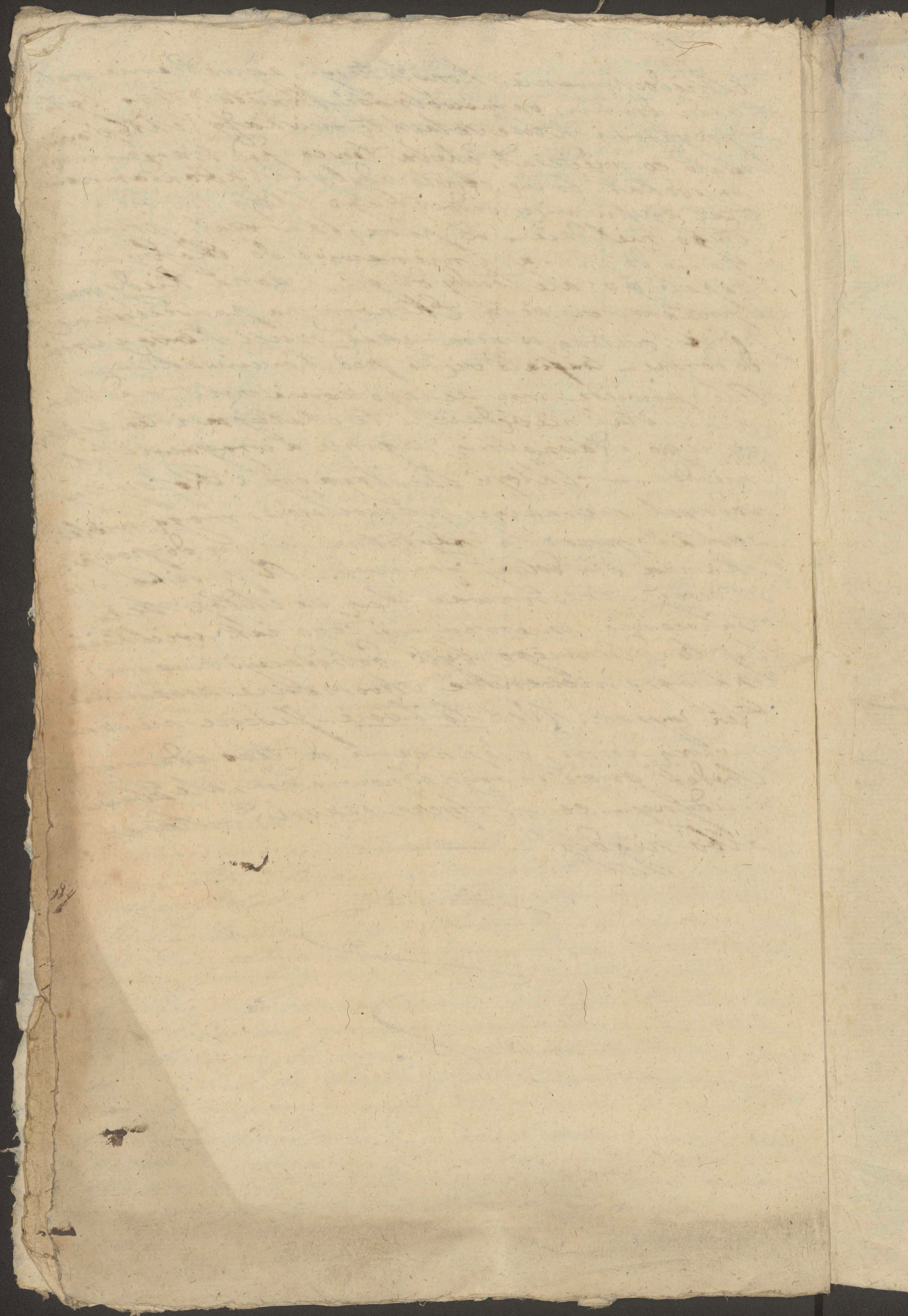
O uwolnieniu poddanych w dobrach
J. Chęptowicza w powiatach K. K. Litewskiego
Pan ten Karat w idniej wsi z dóbr swoich
wyszła grunta najdokładniej pomiarze -
pozem poprowadził linię zupełnie od wschodu
ku zachodowi i w oddaleniu od niej po 10. sennurów
linię równoległą przez wyszła grunta -
Do tych linii prowadzone potem były proste
czyli małe szereg kierunku od północy ku
południowi w oddaleniu po 9. sennurów, także
wyszła grunta podzielone zostały na proste
Katy po 90. sennurów 12 czyli po 30. morgów, albo
po idniej wócie w sobie małe, czynsze więc
1/3 idnego tam i prosto trzecinami narwidł
to uczyniłszy podzielił grunta co do ich dobroci
na trzy gatunki, najłepsze, średnie i najgorsze
i w osobności one oceniał Karat - Prosem swobod-
ny wytył zlecił im podać imiona, tych podda-
nych, którzy by one nabyli chcieli oddać im
do woli wyboru, czy chęć gotowizną, czy ziarnem
czy też robotą, ich nabyć niegrodzic - Trojaki
rodzaj gruntu był bardzo dogodnym, trojaki
rodzaj kupującym co do ich małości, i grunta
w krótkim czasie rozkupionem zostały - Sprawy
panu corocznie trzecia część obciążony wartości -
Pomony

Pomocy swemu i radziki pierwsiotkowe naj-
bardziej w kupnie zaradzi radzicem niegdy
siody mu w pierwszym roku Korzysiu wlocho:
Duk ale rancij straty - i tak dochod dawny
z 14000. zdotych czynit tytko 9000. Zdot. - Ale
wkrótce zamienid si w 30000. Zp. i co me sie
bardziej powikszad - swiadekie gromady
widac szczelivosti, swobode i przemysl z nowego
rzeczy porzadku wynikajace gatkij sie ochoco
do Pana z prozbami aby z nimi podobne uczynit
Zmiany - festawie wolki moie dzieci! mowid
od nich kazny wtasciciel - Rzdziei pracowitami,
a ten przymiot wyidna wam Korzysiu przynose
wam szczelivosti ktora ora moia bedie -
Jakos we wzrost wgladach uwienizonemi zo-
staly zamysly Pana - Grunta dworskie ktore
zraz odlogiem lecie musiały wkrótce znalazly
z swiadekich dobr osadnikow - Wzrostie rolnicze
wiazia, zarzadz pracowitami i przemysl w miare
Korzysiu, ktore idnaly, a ich skutkiem szczelivosti
Znowa uwielbianie Pana, i jego dochody w
Kalka lat potem w trzy nasob zostaly powikszane
W Wiazniowie Mjasteczku w Bernianiskim
powiecie znaydnie sie przywatne fabryki
bawlniane, spawozow, potawin i woskatego
rodzaju kremiwnicy. &

Co sie tyczy orodkio do kroku tego, miary
i warunkio pod ktoremi ta wtascosc i wotawie
Chlopom ma byci nadana, w to niewchodac,
bo by to musialo byci przedmiotem osobnego zida.
Do celu mego kilka rzecze stow powiem - Chlopy
rodzaje jest Chlopow we wazytkich prowincjach
dawnej polski - W polsce Ropyiskiej jest chlop wolnym.
W polsce Austriackiej estowikiem ale niewolnikiem.
W krolestwie estowikiem wolnym ale nie obywatelem.
W polsce pruskiej juz w krajii obywatelem.
Podlug tego rozroznienia Chlop N^o polnanski
kiego bedze juz czemswi, niebardzo ukory bedzie
do wybicia sie, bo mu Rzd pruski dal takie przy-
wilecie, jakich za Rzdow polskiego niemiad, wiec
za zrost niepewny wazyt by spawne co ma.
Chlop w krolestwie w okolicznosciach teraz-
niezostyl potrzebnie koniecznie wtascosci -
bo zycie niejest mala rzecza - kto zycie naraz
musi mieci przyczynę narazania go.
Miodotrymane

Niedochowanie Konstytucji, zwałowanie wolności
 naszej druków, samowolności Konstantego były
 przykrości które sełachy niewkazy; i Chłop o nich
 mało co wiedział, chyba ten co pod Warszawą
 mieszkał bo on często odbywał a Stankarem
 Bez zysku wie widoczkiego Chłopa ten bić się
 długo niebądź. Z powrotem szedł, przywia-
 zanie do pana, i nienawieć do Chłopyan
 zapalił go: ale trudy długie i zima kiedy przyjechał
 i postarzą się z ich Ekonom na panieccyżne
 przedzi, ostudzą w nim zapad, rzucił kłose i wroci
 do domu - trafiło się to pod Kosciuskim -
 Ale powie mu że jego zonie nikt nad kar-
 kiem stać niebądź, i ta chętna i ten zagon-
 cy jego wdaności, zgini a wrogowi ich
 nieodda. - Chłopi Austriacy i Chłopy
 zadowolni nie mają przywilejów, mogą wiele
 szukać; przez to przydatniejsi są do prawni-
 kania dla dobrej sprawy. - A próżno nie-
 którzy utrzymują idea że Chłop bez
 oświecenia nierozumie tego jak wilkiem
 by to dla niego było dobrodziejstwem,
 nayograniczenie stworzenie rozumu
 ten wyraz: Wez to swoje. - Jeszcze nie czas
 mówić imi, stopniami do tego idziemy -
 Prodek gwałtowny, odpowiadam, ale zbawiamy
 i idziemy - co się tyce czasu? - Teraz
 albo nigdy!

Handwritten text in Arabic script, including the word "بِسْمِ" (Bismillah) and other illegible characters.

Alvise i rane wypry
mego Alvia

Salve rane wypry

Inwent.

47

180

Szanowny Krasic!

Ja przedmierzam, wierny Twój przyjaciel i stuga, sporzywalem na wawrzynach, gdy pierwsza Czerwa moja tak wzajemnie ovigugta shtutek, in mimo Lakazu Dyrektora naszego Teatru, Redakcyja Twoja pojta swój obowiazek i znowu Recenzycje tak niezbędnie do wzrostu sceny naszej potrzebne, w Kolumnach Kroniki umierzae niezamiedbywala. Z wiekweg ostad ochota brodzitem shtotem do Teatru, z wiekzszą ciadlawością bratem Czras do rpli, aby z niego o widzianej sztuce zgodne lub przeciwnie memu wyrytai stanie. A kavit wymierzone przeciwko Kartolji Dyrektora pisistki, bynajmniej mnie nieobracaly, owozem przyjemnie rozweselaly mój umysł. — Aż oto nazar, — zostawony czy odstrozony, niestojąca p. Dyrektora. Grozycy Amittkt p. Recenzent, i znowu w dawniejsz swój rapad Apatyq. — Chociaż i ja nad milerz w mojem ustroiniu i choroby pismiennictwem zwanej, ile możności wprostegam się przeciw sztucej spollojnym pkosztai niexdotam, i jako jedna exgiteczlla Publicznosci p. gdyby nawet atomem mnie narwano, i burzyc się nieprzestawez dopolki newsoci do Kroniki Twojej. Rebrylla w każdym Miescie i piśmie gria Tabto exystryje, obowiazlowa. Do nato aby tak milerzei rapamiytale, trzeba by chyba aby nasz Teatr był niezaj woskliciej Krytyki, i unter aller Kritik, a takim przeciwie niejest. Mamy w nim pare Extenllow Ktorzy wari by aby o nich mówiono i pivano, i do rozwiniecia się dalszego ich talentu umiejtng Krytyka dopomagado. Nawet p. Dyrektor Teatru wart jest tej zachoty

o ile zawrze o wzrost i ulepszenie Sceny naszej
dobyłym być nieprecztanie; — i tem bardziej Proszę
jeżo Grecie w Krytyce niepojmują, gdy w niej
dotasnie swój Dobrze rozumiany Juterefo upatrują
powinien by. — Najreputowanisi Dyrektoriowie pierwowzrost
w Europie Teatrow, najstarszisi Aktorowie
Aktorli, Śpiewacy, Śpiewaczki, podlegają Krytyce
i Montewi są nawet że o nich piszą; Dla czego by
jeden tyłko Teatr Królowski miał mieć ten przywilej;
aby o nim milczano? — Cier otę myśl, która mi
z powodu sporów Warszyc do głowy przysła, — na
niecierpię wierozami /: obywatela Exacerbacya
piśmiennicza; domieszczę ją przeciw jałło
proszę, która wolno przyci, lub niepryci: —
Pan Recenzent, Teatr nasz Dyrektora,
W cym wady, w cym zalety, — Aktorli, Aktora; —
Pan Dyrektor wzajemnie nasz Recenzenta,
Ja który to być winna — słusna, niezawieszta.
Pakowia! Gdyżie oba tacy doskonałi,
Dam wam radę; ta wady i tle trudności oddali,
I obszernie do zastętu stworzy wam pole; —
Oto od dziś dnia Wasze kamieniajcie role:
Niechaj dawny Dyrektor zostanie Krytykiem,
Zaś Recenzent niech będzie Sceny kierownikiem;
Krytyka będzie mądra, co wieloma bestronna,
Dyrektora będzie czynna, do ulepszenia skłonna,
Chociaż się spóży, w tynie, przyciulli, nieznadki,
Udoskonali Scena, brzmieć będą oklaski,
A na zmianie Waszego dotąd stanowiska,
I wż oba zyskacie, i publiczności zyska! —

Przedmieszczanie.

Em. Biedunsky

180 48

Mój
Kochany panie Sewerynie!

O radości i smutku przemyśle
Dowiedziałem się udział w nich
Et cum ~~tu~~ ^{tu} meo coram ^{biore}
A smutek się z panem i ciesze i
Z igdaną pomocą spieszę;
Frysz: niech się ty chowa,
Matka! była zdrowa,
A u Wiktora Jegomowici
Niech znówu zdrowie, szczęście,
wesołość i radość!

Emy Sewerynie

180

49

nigdy d nas
~~O ty nieznanym i niewiedziacym~~
 Niemniej jednakże Kochany
~~ty poznawaj i cennym~~ ^{Kochany}
~~Chociaz dosto~~ ^{nieznany}
 powiem nieznanym, niewiedziacym
 my Ci Kochany i uwielbiany ^{luzni}
 na prozbu Syna Ojca ^{z tym}
 z oddalo tego do nas ^{całkowicie}
 Kroczonej klasy oddarose nas ^{z wiata}
 Niejst sie cenni ^{nas} ^z ^{worow}
 Przyjm wiec za nas
~~Chociaz~~ ^{nasze}
 Nie pisz ^{nasze} ^{nie} ^{nie}
 Drogi Kochany!

Trave Ty antroglan

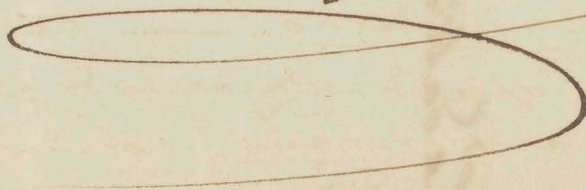
*Mior: Tyrot. Pontane
Miodon. Tond. 1-15.
i mit lica 9. - 10.*

*Mit lica pop. Bynotis vulgaris
Trava miodon flava miodon 15.*

22

~~2-15-2~~
~~1-11-12~~
~~2-11-10~~
 {
~~1-11~~
~~1-11~~
 }
 {
~~1-11~~
~~1-11-10~~
 }
~~1-11-10~~
~~2-14-8~~
~~1-11-10~~
~~1-11-10~~

Dodrzam tu form. 5. a których o state
upomnę się po umieszczeniu formularza

D.
Stanowij Radalcy
Kam.

Prezent.

Jasnie Oświecony Xiążę! Cnota na Tronie jest najpiękniejszym darem Nie-
 bios - a tym promieniastym jasniejszym światłem, im mocniej wśród przeciwnie reflektują. Losy
 Prozłicane kłeski dotknęły ziemie, ojców naszych. wojna niesta prozogi i mor-
 dy w zagrody braci naszych - wiodła z sobą, i szerzyła rabojną chorobę - ta prze-
 darła się, i do tej części kraju, która takrawsze Nieba poddały pod tagodne i opie-
 kuniere berto Najjasniejszego Pana naszego - tysiące rodzin tej części drczyła
 niespokojność i trwoga o los Ojców, Mężów, Braci i Synów, których moc uczucia
 przemogła ustanowienie dla prawa, i powiodła w pomoc nieszczęśliwym, współbra-
 ciom - a na dopętnienie szali nieszczęść okropna niespokojność lasu, jak i cie-
 kha współbraci naszych, przemieniła ich tysiące w wygnanców i tułaczów. Na-
 przeciw tylu nieszczęściom, stanęły jedyna tarcza, Cnoty dostojnego Monarchy
 naszego.

Wzniosły, umyśl. Jego, zawarzył uczucia, które mieszkańców tej prowincji pol-
 skiej, w pomoc współbraciom powiodły, pogardził, ta prozima, rozkosza, dre-
 czenia jednych, utaszkawiania drugich, a widzenia wszystkich w stopie swoich bla-
 gających mitosurdzia, i oczekujących w drczności wyroku Pana;
 nie czekał nawet na prozby któreśmy do tronu ranieść zamysłali; uwrzędził
 je. K. własnego popędu, i własnego natchnienia ojcowskiego serca swego, zwró-
 cił straszkany rodzicom, tych, których wojna oszczędziła, zwrócił ich bez wy-
 jatków i wszelkich wyłączeń; bo szczęście zastających pod jego berłem, jedyna
 dla niego będąc rozkosza, niechciał ani jednej zasmucac rodziny. - Wśród
 wyniszczonej choroby, niost hojne wsparcie ubóstwu, tak zasitkiem pie-
 niężnym, jako i dostarczeniem lekarstw. - Widząc, iż te kłeski kraj już tak u-
 bogi, bardziej jeszcze zubożaty, wysł. takrawie tej chwili, aby zamiast ulie-
 nia, mu, którym od dawnna się zaisrował, doprowadzić do skutku i opu-
 szeniem katektosci podatkowych, wydał mu rękę, opiekunictwa, do wydoby-
 cia go ze stanu ubóstwa i niedry. Lecz, co nade wszystko serca nasze
 przejmuje wdzięcznością, otworzył wrota nieszczęściu, chroniącym się, wespół z
 kom naszym dozwolit. uchronienia, i zastania ich potrzebna swoja, opieką.

Tyle łask litwiciwego Monarchy, przejęto naród najajwosza wdzięcznością;
 Mitosć dla tronu i ojczyzny, wdzięczność dla cnotliwych, dobrych Monarchów, by-
 ty i beda, własnością, naszego Narodu. Wynurzyć te uczucia, uwiecznić pamięć
 tej wspamiętomyślności Monarchy, jest najgorętszym naszym życzeniem, jest ser-
 naszych potrzeba. - Jesteśmy ubodzy, nie na kosztownych gładach je zapisuie-
 my. Grosz wdowy dla ulgi niedoli dany miłszym zawsze jest sercu dobrego Mo-
 narchy; nad największe, summy, które orestobroć podklebstwo i prozność znosza.

Niechaj Instytut sierot uwieczni wspomniatomysłność Monarchy i wdzięczność Narodu. Na
 pierwszy zastad ofiarujemy pięćdziesiąt tysięcy zł. Per. i te w trzechleciem przeciagu
 z dobrowolnych składek zebrane, złożemy w ręce Waszej Xiążęcej Mości. W tym przy-
 tutku opiekunictwym owierconych istot, zastanie wieczna pamięć, która porynym
 potoleniom przypominac będzie: „Panował nad tą prowincją, polska, Monarcha, któ-
 rego najajwosza rozkosza, w tak przytorem dżisiejszym naszym protokieniu było, ocierac
 „by nieszczęśliwym, oddalac smutek z łona rodzin, opiekowac się, nieszczęśliwymi, któ-
 „rych los prześladował.”

Jasnie Oświecony Xiążę! Bądź pełnomocnikiem Narodu - posiadasz zupeł-
 na, uprosię jego, i masz do niej prawo. Ranieś do tronu wynurzenie tych narodowych
 uczuć, i te prozby, aby Najjasniejszy Pan te mała, ofiare, jako hołd wdzięczno-
 ści, uwielbienia i ustanowienia dla wspomniatomysłności Jego, takrawie przy-
 jaci i dozwolici raczył, aby ten Instytut sierot nosił Imie Najjasniejszego
 Pana, aby pierwsze przyjęcie sierot do tego Instytutu. Waszej Xiążęcej Mości, po-
 mnić zaś Komisji z Obywatelów złożonej, przez Baxę zatwierdzonej, zastawione było.

z papieru Euy. Dued. (Charyzmu)

[The page contains extremely faint, illegible handwriting, likely bleed-through from the reverse side of the document. The text is mirrored across the page and is not readable.]

Galloppe dédiée à Mlle Fany Gromnicza, par son très respectable

Handwritten musical notation for the first system of the Galloppe, featuring treble and bass staves with notes and rests.

Second system of handwritten musical notation for the Galloppe.

Trio

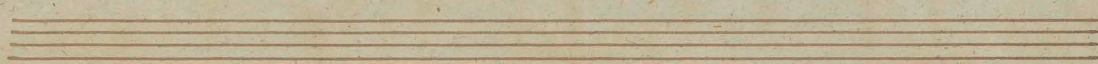
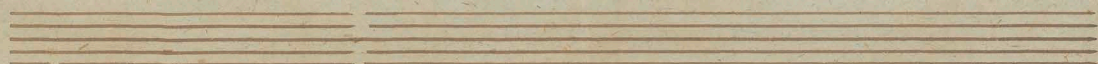
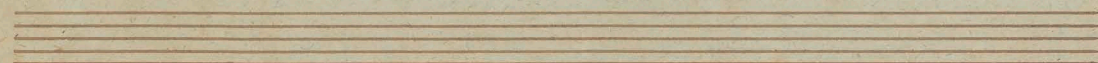
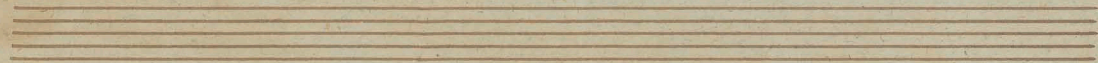
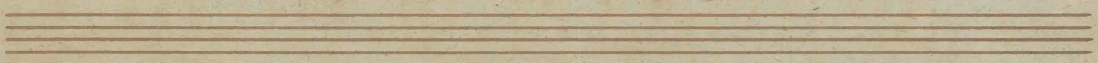
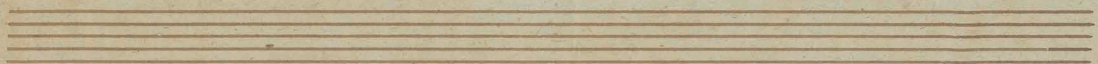
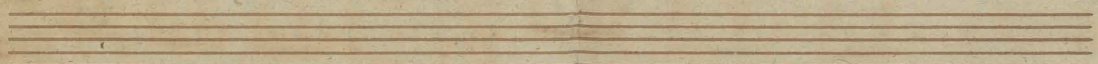
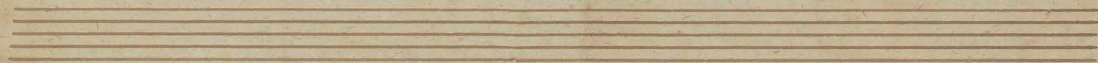
Handwritten musical notation for the Trio section, including treble and bass staves.

Handwritten musical notation for the Trio section, including treble and bass staves.

Angles dédiées à Mlle Fany Gromnicza par son très respectable

Handwritten musical notation for the first system of the Angles section, including treble and bass staves.

Second system of handwritten musical notation for the Angles section, including treble and bass staves.

Chod Eugene! Posyłam ci Mazurek Dobrego

poręczay go dla nas i dla

Poniatowski
Amin!

Po K.B.D.

